

1972 - 4

naša luč

Življenje se prebuja v Veliko noč

Na ovitku: Fantek z butaro ali butara s fantkom?

Naš narodni obstoj — resno vprašanje

K članku ljubljanskega Dela „Ali Slovenci izumiramo?“ (glej uvodnik prejšnje številke „Naše luči“) je napisal Miha Žužek v Družini 5. marca 1972 Premišljevanje, iz katerega posnemamo glavne misli:

Ali je naša družba pravočasno opozorila na grozečo nevarnost?

Posplošen in pretiran bi bil očitek, da je bilo naše dosedanje prizadevanje usmerjeno enostransko samo v znižanje rodnosti. Vedno so se v naši javnosti slišali tudi trezni glasovi.

Res je pa tudi to, da so do poprečnega občana ta opozorila bolj redko priletela ali pa sploh ne. V zavesti poprečnega državljana je bila veliko bolj prisotna kampanja za znižanje rodnosti, kampanja, ki je vanj bruhalo iz vseh smeri: iz plehkega časopisja, iz zahodnjaško krojenih oddaj RTV, zlasti pa iz „propagande od človeka do človeka“: „Saj nisi neumen, da bi imel več otrok kot dva...“ V zavesti poprečnega občana je bila Cerkev takorekoč edini dejavnik, ki je še razglašal voljo za potomstvom. A prav zato je bila Cerkev dostikrat tudi sama razglašena za mračnjaško.

Skratka, delno utemeljeno prizadevanje za urejevanje rodnosti je bilo uglašeno pretirano enostransko. Lahko samo z žalostjo ugotavljamo, da v Sloveniji nismo našli pogumnega dr. Kostiča, ki v Srbiji že desetletja na ves glas oznanja, da je za obstoj naroda premalo družina s tremi otroki in je minimalna zahteva družina s štirimi otroki. Le kateri javni delavec — zunaj vrst katoliške Cerkve — bi se pri nas drznil razglašati kaj takega?

Medtem smo se bližali kritični točki, nihalo je padalo vedno niže in mi smo ga še poganjali navzdol. Pozabili smo, da je treba nihalo samó sprožiti in bo že samo padalo...

Mišljenje, da bosta višja življenjska raven in boljša socialna ureditev avtomatično zavrla narodno izumiranje, se mi zdi utopično. Skušnje in statistike vseh dežel dokazujejo, da imajo najbogatejši ljudje najmanj otrok. Razlog: nočejo jih imeti! Nobena socialna pomoč, nobeno otroško varstvo, noben denar ne odtehta žrtve, ki jo otrok še vedno predstavlja in jo bo vedno predstavljal. Ta žrtev je resda lahko tudi sladka — toda samo za tistega, ki je zmožen za žrtev, zanjo vzgojen, nanjo pripravljen.

Zato vprašanje naše rodnosti in v zadnji posledici vprašanje našega narodnega obstoja ni vprašanje gospodarstva, socialnega skrbstva in politike, ampak vprašanje — etike. Etika je pa spet vprašanje celotnega pogleda na svet, položaja, ki ga človek zavzema v svetu, končnega smisla in cilja vsega prizadevanja.

Najprej bo treba dvigniti ugled materinstva, a to je silno zahteven in obširen splet nalog. Ta ugled bo nato družba morala potrditi tudi gmotno, ne samo z olajšavami, dokladami itd., ampak tako, da bo mati redno plačana za to, da ima otroke. To ne pomeni, da bi bilo čast materinstva mogoče meriti z denarjem, pač pa naj bi plača bila uradno priznanje, da je materinstvo najodličnejša, dobesedno najodličnejša družbena služba, veliko večja ko sedenje po pisarnah in stanje ob strojih.

Kaj smo kristjani prispevali, da obdržimo svoj narod? Odgovor je žalosten. Uradno in vsaj na zunaj se znatna večina Slovencev prišteva h katoliški veri. A znatna večina Slovencev se tudi otepa otrok... Kljub vsemu upam, da resnično verni vsaj malo več prispevajo k narodnemu obstoju.

naša
luč
1972

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 21
april 1972

Revijo ureja uredniški odbor.

Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Izhaja vsak mesec razen julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	0,95 angl. f.
Avstrija	50 av. šil.
Belgija	120 b. fran.
Francija	13 f. fran.
Švica	12 š. fran.
Nizozemska	9 n. gold.
Nemčija	12 n. mark
Švedska	14 š. kron
Avstralija	3 av. dol.
Kanada	3,5 am. dol.
ZDA	3,5 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Erscheinungsort:
Klagenfurt

Verlagspostamt:
A-9020 Klagenfurt

Printed in Austria
P. b. b.

4

umiranje je trajalo tri ure

Jesusovo umiranje je trajalo tri ure, od dvanajstih do treh. Na vsaki strani Jezusa so prav tako križali oba razbojnika, ki so ju dodali njegovemu sprevođu. Vsi trije križi so se mračno dvigali ob robu ceste.

Po tej poti, ki je vodila od morja, od Jafe, je hodilo mnogo ljudi, ob tej praznični uri so šli po njej gotovo številni romarji. Predstavljalji si moramo zadnje Jesusovo trpljenje sredi vpitja mimoidočih, zijal in radovednežev, psov in drugih živali, nekakega sejmišča, kakor ga vidimo ob mestnih vratih na Vzhodu. Naloga stražarjev je bila preprečiti, da ne bi kdo snel obsojencev s križa, ne pa, da bi jim zagotovili mirno umiranje.

„STOPI S KRIŽA!“

Mesijevi smrti je prisostvovala množica: prijatelji in učenci in predvsem žene, ki so bile pogumnejše in zvestejše. Nesreča je vse potrla in vsi so žalostno molčali.

Mnogo je bilo tudi mimoidočih, ki so se zanimali za križane in so jim Judje iz duhovniške stranke pripovedovali svoja obrekovanja. Tedaj so se tudi ti ljudje, lahkoverni in podli, kot so često, opredelili proti žrtvi: „Hej, ti, ki podiraš tempelj in ga v treh dneh postavljaš, reši sam sebe! Stopi vendar s križa!“

Z roganjem sodrge se je mešalo posmehovanje voditeljev ljudstva in imenitnikov: „Druge je rešil, naj reši sebe samega, če je on izvoljeni Maziljenec božji!“

Vojake je zabavalo, ko so gledali, kako so zasramovali Judje svojega človeka: „Če si ti judovski kralj, reši se!“ Ker pa v bistvu le niso bili tako kruti, so mu ponudili svojo običajno pijačo, s kisom mešano vodo.

Tudi veliki duhovniki in člani velikega zbora, ki so prišli, da bi uživali v svojem zmagoslavju, kljub nevarnosti, da bi se po predpisih postave omačeževali, ker prisostvujejo umiranju, so se rogali svoji žrtvi, ko so glasno, da jih je mo-

gel vsakdo slišati, govorili drug drugemu: „Naj stopi zdaj s križa in bomo vanj verovali. Zaupal je v Boga, naj ga zdaj otme, če mu dobro hoče. Saj je rekel: ‚Sin božji sem.‘“

Jezus je vse to videl in slišal. Njegov pogled, ki je postajal vedno bolj kalen, je gotovo blodil od bednega vrveža proti mogočnemu mestnemu obzidju in lesketajočim se vrhovom templja. To množico je tako ljubil, te ljudi je s svojo smrtjo odrešil! Spričo tolikšne krivice bi bila upravičena čustva gnusa in srda. Toda Jezus, ki ves čas mučenja ni odprl ust, je sedaj z besedami ljubezni in usmiljenja pretrgal molk.

S križa, kjer je umiral glasnik odpuščanja, se je spustila na množico molitev. Jezus je rekel: „Oče, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo.“ Jezus moli za zaslepljene Jude, ki so klicali nase prekletstvo njegove krvi, moli za vojake, ki so z udarci kladiva zabijali žebelje v njegovo meso, morda tudi za tiste svoje vernike, ki so ga zapustili, zatajili in izdali.

TRI URE TEMA

„Bilo je okrog šeste ure in po vsej zemlji je nastala tema do devete ure. Sonce je otemnelo.“ Četudi potek pojava ni razumljiv, pa popolnoma razumemo njegov čudežni pomen. „Tisti dan, govori Gospod Bog, bom dal soncu zaiti opoldne in v temo bom zagrnil zemljo ob belem dnevu.“ Tisto uro se je uresničila ta stara Amosova prerokba.

Odslej si moramo predstavljati umiranje v težkem ozračju, polnem nemira. Množica je polagoma zmedeno umolknila. Mnogi so odšli. Meketanje za zakol namenjenih jagnjet je postalo še bolj žalostno. Tesnoba je stisnila grlo porogljivcem in močnim duhovom. Tesnoba, skrivnostno povezana s tesnobo v naravi, ki je naraščala do trenutka, ko je bilo „vse dopolnjeno“.

Ura je tri. V templju so se začeli obredi pred Veliko nočjo, ki se je začela s sončnim zahodom. S križa

na Golgoti pa je bilo slišati še besede: „Dopolnjeno je“ in še zadnji molitev: „Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo!“ kot silen krik, kot zadnji dih življenja, ki se je dopolnilo. „In ko je to rekel, je izdihnil.“

Vse je bilo dopolnjeno. Ta trenutek je bilo končano oznanilo, poslanstvo, ki ga je prinesel Jezus na svet. Dopolnjeno je bilo delo odrešenja s krvjo, katerega nujnost je večkrat naglasil. Vse, kar se je v teku stoletij nakopičilo preroških napovedi v Izraelu, je postalo zdaj zgodovina. Vse se je skrivnostno povezovalo in uresničilo po večnih načrtih, vse je bilo dopolnjeno.

Prav gotovo nobeden od Judov, ki so ta trenutek molili obredno molitev, ni doumel edinstvene važnosti žaloigre na Kalvariji. Kdo bi si bil tudi mogel misliti, da je bila svinčena tema, ki je legla na mesto, opozorilo? Narava pa je znova in še bolj dramatično ugovarjala zločinu. V trenutku, ko je Jezus izročil svojo dušo, se je pretrgalo zagrinjalo v templju: zdaj je bila skrivnost razodeta, odslej je bil tempelj odprt vsem ljudem. Isti trenutek se je zemlja stresla in skale so se razpočile. Vse je bilo tako nenavadno: mrlički so vstajali iz grobov in mesto je nenadoma prevzela groza.

Nekdo pa je le zaslutil sorodnost med stiskom zemlje in poslednjim krikom križanega: stotnik, izvršilec smrti, ki je imel nalogo ostati do konca poleg usmrčenih. Na zamračenem pokopališču, ob vznožju križev, je prišla vanj luč: „Resnično, ta človek je bil Sin božji!“

Jezus pa je visel na križu. Teža telesa je natezala dlani in roke, kjer so se mišice napele kakor vrvi, trup je upadel in togo visel v strahotni zapuščenosti. Po mrliško bledeji koži je tekla kri iz ran in kapljala iz malih odprtih, ki je povzročilo bičanje. V njegovem zamazanem telesu, pokritem s podplutbami, ni bilo več ne življenja ne oblike.

Ko je nastopila smrt, je eden od učencev prinesel skupini Jezusovih privržencev novico o tem, kaj se je

(Nadaljevanje na 6. strani)

trinajsta postaja

SNELI SO GA S KRIŽA IN GA POLOŽILI MARIJI V NAROČJE. SKOZI SOLZE SO NJENE OČI VIDELE KRI NA OBRAZU, STRNJENO KRI V LASEH, OD UDARCEV MODRE MADEŽE PO CELEM TELESU. KDO BI IZMERIL BOLEČINO SRCA, TAKO POLNEGA LJUBEZNI DO SINA?

PA KAJ SE NISO PRI TISTI MATERI ZBRALE VSE MATERE SVETA S SVOJIMI MRTVIMI OTROKI?

MATI IZ PAKISTANA, KI JE OTROČEK UMRL NA KOLENIH, KER NI BILO DOVOLJ RIŽA, KER NI BILO DOVOLJ LJUBEZNI NA SVE-TU ZANJ...

MATI MLADEGA FANTA, KI SE JE PONESREČIL PRI DELU, KER JE ŠLO BOGATAŠU BOLJ ZA TO, DA SI NAPOLNI LASTNI ŽEP, KOT DA ZAVARUJE ŽIVLJENJE SVOJEGA DELAVCA...

MATI DOZORELEGA DEKLETA, KI JE POSTALA ŽRTEV RAZDIVJANE SLE NEZNANEGA MOŠKEGA, KER SE MU NI HOTELA VDATI...

MATI MALE ŠOLARKE, KI JE KONČALA POD KOLESI AVTA, KER JE BILO VOZNIKU VEČ ZA LASTNI ČAS KOT ZA VARNOST DRUGIH...

MATI NA FRONTI PADLEGA MOŽA, KER JE SAMOLJUBE SOSEDNEGA NARODA PRERASLO V OBOROŽEN NAPAD NA DOMOVINO...

TEŽKA JE BOLEČINA, SRCE KRVAVI. VSAKA ČLOVEŠKA BESEDA JE ODVEČ: V NJEJ NI TOLAŽBE.

EDINO UPANJE JE PETNAJSTA POSTAJA KRIŽEVEGA POTA, TISTA, KI JE PRI KRIŽEVEM POTU NE MOLIMO, KER SE TIK PRED NJO TA NEHA: TO JE POSTAJA OB PRAZNEM GROBU, POSTAJA OB VSTALEM GOSPODU.

Gospod je vstal! Gospod živi!

Bolj soglasnega pričevanja v novi zavezi ni. Vrhunec v vseh spisih od najstarejših do najmlajših je, da je Bog „svojega sina obudil od mrtvih“ in da so apostoli „Gospoda videli“.

To ni bilo pojmovanje peščice ljudi, ki bi počasi prevladalo in potem postalo mnenje vseh. Ne, od prvega trenutka je to prepričanje središče in vogelni kamen v oznanilu vseh: „Naj bom jaz ali oni (drugi apostoli), tako oznanjamo in tako ste vero sprejeli.“ (Apostol Pavel).

Ta resnica je odločilna za vero. „Če pa Kristus ni vstal, potem je naše oznanjevanje prazno, prazna tudi vaša vera... potem je tudi vaša vera ničeva in vi ste še vedno v grehih.“ (Isti apostol).

Brez vstajenja, nadaljuje Pavel, smo mi apostoli lažnivci in vi nalogani in zato vsega usmiljenja vredni. „Če imamo samo v tem življenju upanje v Kristusa, potem smo od vseh ljudi najnesrečnejši.“ Ker rajši, kot da bi se ukvarjal s Kristusom, ki si ga je le domišljal — če namreč Kristus ni vstal — se bo pridružil tistim, ki veselo in hkrati žalostno kličejo: „Jejmo in pijmo, zakaj jutri bomo umrli!“

Takšno je mišljenje prvih prič. Nikakor se torej ne kažejo kot ljudje, ki se v bojzani in z bujno domišljijo skušajo zalesti v neki prived in si ne upajo pogledati življenjski resnici v oči. Ne, rajši vse drugo kot sezidati svoje življenje na laži. Trdijo lahko preprosto le eno: „Toda Kristus je vstal od mrtvih.“

Najstarejše pričevanje, ki nam je zapisano, izvira od Pavla. On uvaža svoje besede s posebnim poročilom, da je tudi on dobil pričevanje. Besede so torej še starejše. Takole piše:

„Zakaj izročil sem vam predvsem to, kar sem tudi prejel, da je Kristus za naše grehe umrl, kakor je v pismih; in da je bil pokopan in da je tretji dan vstal, kakor je v pismih; in da se je prikazal Kefu in potem dvanajsterim; potem se je prikazal več kot petsto bratom hkrati, izmed katerih je še zdaj

večina živih, nekateri so pa zaspali. Potem se je prikazal Jakobu, nato vsem apostolom. Nazadnje za vsemi pa se je kakor negodniku prikazal meni.“

Ta poslanica se ujema s tem, kar je znano kot prva pridiga apostolov iz Apostolskih del (t. j. pete knjige nove zaveze).

Iz Pavlovega poročila lahko povzamemo, da se je Jezus verjetno najprej prikazal Petru. To prvo prikazen omenja mimogrede tudi evangelist Luka. V nobenem evangeliju pa to ni podano nadrobneje.

Vsi evangeliji se pričenjajo z zelo skromno in preprosto pripovedjo: Žene v nedeljo zjutraj ob grobu. Ključna beseda, da bomo pomen te pripovedi povsem razumeli, je barvna označba ‚bel‘. „Mladičica“, „angela“ so videli ob grobu. Oblečen je v belo oblačilo. Bela je barva božje svetosti, barva tistega končnega časa, ko bo vladal Bog, to je barva ‚dneva Gospodovega‘.

Zdaj, takoj po soboti, prvokrat v zgodovini sveta, ko sonce vzide nad nedeljskim jutrom, nad ‚dnevom Gospodovim‘, nekdo v beli obleki dopolnjenega časa sprejme nekaj žena. Njihov odziv je preplah.

Pri evangelistu Marku je ves ta prizor do zadnje besede prežet z osuplostjo, pri Mateju spremlja poročilo opis, kako se je angel spustil, medtem ko se je zemlja stresla, pri Luku žene obrnejo obraz k zemlji. To je odziv človeka na vstop Boga v ta svet. To pa je šele ovoj bistvenega, le okov, iz katerega zažari pravi dragulj te pripovedi: pomirjevalna, razveseljiva beseda „Vstal je!“ To je isto velično sporočilo kot pri Pavlu: Gospod živi!

Vsi evangelisti podajajo poročilo o Jezusovem vstajenju v zgodbah. Če uvrstimo drugo zraven druge, nas presenetijo, kako se krepeke razlikujejo med seboj kot npr. pripoved o Jezusovem trpljenju. Razni opisovavci često podajajo druga prikazovanja in često se razhajajo tudi v opisu podrobnosti, ko obravnavajo isto dejstvo.

Zgodovinska veda lahko pove o Jezusovem vstajenju samo tole: učenci so pričevali o njem. In Jezusova prikazovanja po njegovi smrti so bila izključno le srečanja s prijatelji in učenci. Zgodovinska veda ne more seči dlje kot do teh prič. Tehtati more njihovo verodostojnost.

Ob tem svetopisemski znanost lahko spozna, da so se te zgodbe strnile v trdno pripovedno obliko malo kasneje kot prejšnje o Kristusovem trpljenju. Medtem ko je velikonočno sporočilo zelo staro in središčno, ti opisi, ki ga spremljajo, niso tako hitro dobili trdne oblike.

To je lahko razumeti. Trpljenje

je bilo enkratni dogodek, velikonočnih dogodkov pa je bilo veliko: „Njim se je po svojem trpljenju tudi živega izkazal z mnogimi znamenji“ (Apostolska dela). Ne Pavel ne kateri od evangelistov se ne trudi, da bi jih vse podal. Napravi izbor, nič večji, kot je potrebno, da lahko velikonočno posla- (Nadaljevanje na 7. strani)

Slovenska Velika noč

NEKDANJA VELIKA NOČ V SLOVENIJI! KAKO JE BILA LEPA! KOLIKO JE JE ŠE OSTALO?

PO VASEH SO HODILI V VELIKEM TEDNU „RAGLJARJI“. NA VOZIČKU SO VLEKLI ZA SEBOJ TOVOR RAGELJ: RDEČIH, ZELENIH, MODRIH, BELIH IN PISANIH. OTROCI SO DRLI DOMOV K MATERAM PO KRAJCARJE ZA RAGLJO. KAJ BI BIL V VELIKEM TEDNU FANTIČ BREZ RAGLJE? IN POTE M JE BILO RAGLJANJA OD JUTRA DO VEČERA, DA SO UŠESA BOLELA!

DREVESNO GOBO SO SI FANTIČI V GOZDU ŽE ČEZ ZIMO OGLEDALI, POTE M JO PA HODILI LJUBOSUMNO OGLEDovat, ALI JIM JE NI ŽE KDO IZMAKNIL. PRAVI ČAS JE BILO TREBA GOBO ODREZATI Z DEBLA, NATO PA JO V PEČI POSUŠITI. POTE M JO JE BILO TREBA PREDRETI IN NAVEZATI NA ŽICO, KAJTI NA VELIKO SOBOTO JO BODO VRTELI V ZRAKU, DA NE BO UGASNILA.

IN „STRAŠENJE BOGA“! FANTIČI SO NABRALI PO HIŠAH RAZBITE ZABOJE IN RAZSUTE SODE, ŠKAFE, SKRINJE, OMARE IN DRUGO LESENO ROBO. V LOPI PRED CERKVI-

JO JE VSE TO POČAKALO DO VELIKE SREDE. TEDAJ SO PA NA ŽUPNIKOVO ZNAMENJE V CERKVI, DA JE BOG UMRL, ZAČELI UDRIHATI Z DEBELIMI GORJAČAMI PO TEJ LESENI ROPOTIJI.

BOŽJI GROB SO POSTAVLJALI PO ŽUPNIJSKIH CERKVAH V STRANSKIH KAPELAH: PRED SKALNATO VOTLINO SO STALI RIMSKI VOJAKI, NAD VOTLINO SE JE DVI GAL PRAZEN KRIŽ Z BELIM PRATOM, POLOŽEN ČEZ PREČNI TRAM, V OZADJU PA SO SE KAZALI OBRISI JERUZALEMSKEGA MESTA. MLADO ZELENIJE V LONČKIH IN BARVASTE LUČI SO KRASILE TO SKRIVNOSTNO PRIZORIŠČE.

POTE M SO ZVONOVI ODŠLI V RIM, KOT PRAVI LJUDSTVO, VERNIKI SO SE ZBIRALI K BOŽJEMU GROBU, OTROCI SO BOGA STRAŠILI, ŽUPNIK JE V CERKVI V PRETRESLJIVIH OBRIDIH PONAZARJAL ZADNJE PRIZORE IZ GOSPODOVEGA TRPLJENJA, POTE M PA JE BLAGOSLOVIL VELIKONOČNI OGENJ IN JERBAS S PIRHI, GNJATJO, POTICO IN HRENOM IN PRI VSTAJENJU TRIKRAT ZAPEL ALELUJO. RDEČLA BANDERA SO BLAGOSLAVLJALA CVETOČA POLJA IN PEVCI SO NA VSE GRLO OZNAVJALI POD NEBO: „KRISTUS JE VSTAL, KRISTUS JE VSTAL! ALELUJA!“

KAKO LEPA JE BILA VČASIH SLOVENSKA VELIKA NOČ! KOLIKO JE JE ŠE OSTALO?

Kristus je vstal!

*Vstali bomo
tudi mi!*

*Naj nam ta vesela
resnica prinese luč
v našo vsakdanjost
in moč v
naše napore!*

*Vaši
dušni pastirji*

UMIRANJE JE TRAJALO TRI URE
(Nadaljevanje s 3. strani)

zgodilo. V Izraelu so zelo spoštljivo ravnali z umrlimi. Zato so njegovi takoj pomislili na to, da bi ga sneli z lesa sramote in mu izkazali

poslednjo dolžnost. Za to pa je bilo treba Pilatovega dovoljenja.

Jožef iz Arimateje, član velikega zbora, je šel Pilata prositi milosti. Pilat ni imel nobenega razloga, da bi se kazal neusmiljenega. Dovolil je torej članu velikega zbora, za

kar je prosil, vendar pa se je čudil, da je smrt tako hitro nastopila.

Prav tedaj pa so Pilatu predložili še nekaj drugega. Pobožni Judje, ki so se bali, da obsojenci ne bodo umrli in ne bodo sneti s križa, preden se začne Velika noč — kar bi po predpisih postave omadeževalo vse mesto — so prišli prositi, naj pospešijo njihovo smrt in jim polomijo noge. Zato je Pilat poslal oddelek vojakov, naj opravijo, kar je potrebno.

„Prišli so torej vojaki in strli kosti prvemu in tudi drugemu, ki je bil z njim križan. Ko so pa prišli do Jezusa in so videli, da je že mrtev, mu niso kosti strli, ampak eden izmed vojakov mu je s sulico prebodel stran in takoj je pritekla kri in voda.“ Sveti Janez, ki poroča o tem, pristavlja, da je to videl na lastne oči.

Vojakom ni bilo težko pomiriti Pilata: Jezus je bil v resnici mrtev. Njegovi prijatelji ga ne bodo skušali oživiti in so jim lahko prepustili truplo.

Daniel Rops

Velikonočno premišljevanje

Človek, kje si?

Tukaj sem, hodim po asfaltni cesti. Semafor utriplje. Stoj, ustavi se! Kam hočeš? Potem se prižge nekaj na sredini, nekaj, kar veš, da ne more dolgo trajati — barva in položaj tega ti to pove. In pri zeleni greš čez.

Ali ni čudno, da so postavili omejitve, jo spojili z utripanjem in tremi barvami, da bi ti dali svobodo — človeško svobodo... Toda to je cesta in kaj bi tam, saj je samo zato, da se po njej nekam pride; in kam greš?

V kino! Pri majhnem okencu — zgleda, da jih je bilo sram narediti večjega — pomolim

denar: Prva na balkonu! Nazaj dobim listek in nekaj drobiža, ki se ga ne spleča vzeti.

Kupil si karto, karto za cilj. Glavo ti bodo odpri, te močno zaposlili s tuljenjem, glasbo, s podnapisi, z besedami, s kretljivo, s svetlobo, barvo, z naglico, z vsebino, s tem, kar ti je znano, in z neznanim — in kaj ti preostane?

Glej, misli ali ne misli, govori ali bodi tiho, joči ali se smeji, bodi razburjen ali hladen, nič jih ne briga. Ko se bo odvil 2,5 km dolg trak, se bodo prižgale luči in spet boš na cesti. Naj te ne moti gnusni umor, naj te ne moti usoda človeka, ki je obležal na newyorški ulici in mimo je šlo toliko ljudi — „duhovnikov in levitov“, samo Samarijana ni bilo... Naj te ne moti... nič, nič, sedaj si tu, ne hodi preko ceste, če je rdeča luč...

Matjažek je v vrtcu; oče hoče absoluten mir, dela načrte; mama se je ravnokar vrnila; stroj ji lupi krompir in zrezal ga bo v kocke — vedno enake! Mleko so našli pred vrati. Prinašavca ne poznajo. Račun je plačljiv po pošti. Juha je vedno enako odlična. V tovarni jo kontrolira sto in sto strokovnjakov. Hladilnik je poln stvari.

Tu človek odpove, posebno mama, kajti nakupila je samo tisto, kar je bilo najbolje embalarano. Tu je odločala psihologija potrošnika! In kaj sedaj, kaj postaviti na mizo...? Ovitki so vsi najboljši...

Kam greš, človek?

No, ko sem že tu, stopim noter v to, kar imenujemo cerkev.

Gorele so luči, toda tako, kot bi se bale, da bi kaj razsvetlile... Da, celo sveče so go-

GOSPOD JE VSTALI...

(Nadaljevanje s 5. strani)

nico dobro oznanjajo. V tem je tudi vzrok, zakaj se pripoved o vstajenju ni tako hitro ustalila. Izoblikovale so se različice raznih izročil in nadrobnosti, ki se niso ujemale.

Četvero pripovedi je torej dokaj malo ubranih. Kljub temu se v poglavitnih motivih ujemajo. To so: prazen grob, prikazen angelov, predvsem pa sporočilo samo, da Gospod živi. V njihovi raznolikosti pa moremo zaslediti nekaj radostne osuplosti tistega jutra, ko je bilo oznanjeno življenje tam, kjer so pričakovali smrt. Prav gotovo kažejo pripovedi v svoji raznolikosti gotovost in poštenost mlade Cerkve, ki teh neizravnosti ni kratko malo izravnala, temveč jih je v vsej svobodi duha pustila. V tej različnosti se predvsem jasno kaže enotnost in premoč velikonočnega oznanila. Za to pa v zgodbah gre.

Po Holandskem katekizmu

Kratke novice

● Tik preden je 20. februarja predsedniško letalo zapustilo guamsko letališče in odletelo proti Šanghaju, je predsednik Nixon pozval vse prisotne, naj se mu pridružijo v molitvi, da bi s tem obiskom „nastopil nov dan za človeštvo“.

● Člani britanskega parlamenta in lordske zbornice so dobili vprašalno polo z naslednjimi vprašanji: Kaj mislite o poučevanju verouka na državnih šolah? Ali ste za verske oddaje na RTV ali proti njim? Ali zagovarjate razporoko brez omejitev? Ali naj bi mladim dekletom razdeljevali sredstva proti spočetju? Kaj mislite o pospešitvi smrti iz usmiljenja? Ali zagovarjate splav?

Anketa naj bi vplivala na konkretne ukrepe obeh zbornic.

ABBE PIERRE, udeleženec odporniškega gibanja proti Hitlerju, začetnik velike dobrodelnice organizacije v Parizu, ki sloni na revežih samih. Na tisoče novih stanovanj je zgradil z njimi in zanje. Njegova organizacija „Emavs“ deluje danes v mnogih deželah.

rele, toda človeku se je zdelo, da to že po svoji naravi sodi sem, kjer potrebujejo plamen, ki žge in peče, ne pa svetlobe. Tako si je mislil.

Nekje spredaj je nekdo bral tekst. Zvočnik, ki je prenašal njegov glas, je električno zvenel in posnemal besede: „Kdor hoče življenje rešiti, ga bo izgubil...“

Tedaj se je prišlek ozrl po ljudeh. Zdelo se je, da poslušajo nekaj, kar so že najmanj petdesetkrat slišali (imeli pa so vsi več kot petdeset); gledali so nekam naprej — zvočniki pa so bili ob straneh.

Vzel je neko knjigo s tipičnim cerkvenim formatom, jo odprl in začel brati: „Veséli se zdaj, nebeška množica angelov, veselíte se, božji služabniki; in ob zmagi tolikega Kralja naj zadoni odrešilna trobenta...!“

Bral je še naprej, razumel pa vedno manj. In je šel ven in spet je bil pri sematorju...

Doma so bili vsi zaposleni. Oče s časopisom in jedjo, mati s televizijo in posodo, Matjažek pa tako ni delal drugega, kot vadal svoje reflekse — kot je temu pravila mama — sicer pa bi mi rekli, da se je igral...

In ob taki zaposlenosti — kdo bi se pogovarjal!

Ali ni čudno, da človek umolkne, molči, kadar je vsega poln, in takrat, ko je prazen? Da je tiho takrat, ko je kaj dojel, in takrat, ko ni razumel ničesar...

Manjka namreč to, kar je osnova zunanjega dialoga, to je dialog v človeku samem! Tu je osnova za beg človeka drugam, drugam v prostoru in drugam v času, beg, ki se tolikokrat konča v samomoru...

Umaknil se je v svojo sobo in po glavi mu je blodilo vse, kar je videl v filmu, kar je slišal na predavanju, vse, česar ni razumel. Iskal je naprej.

„Kdor hoče življenje rešiti, ga bo izgubil...“ Posebno ti stega si ni mogel izbiti iz glave: Veséli se tudi zemlja, ožarjena s takim sijajem: In razsvetljena od bleska večnega Kralja naj začuti, da je tema sveta premagana... Zatorej tudi bratje, ki ste priče tako čudovite svetlobe svete luči, skupaj z mano, prosim, kličite usmiljenje vsemogočnega Boga...“

In tedaj se mu je nenadoma zazdelo, kot da se je to, kar ga je težilo in pritiskalo in bilo boleče, nenadoma premaknilo in začelo živeti.

Vstal je in v tem spoznal svojo nalogo.

Stane Matičič

jack
london

kje si bova spletla gnezdo?

roman o dveh
preprostih
in dobrih ljudeh

Dosedanja vsebina:

Saša Brown, delavka v likalnici, in Billy Roberts, vozač, sta se spoznala na neki priveditvi. Nekaj mesecev kasneje sta se odločila za poroko. Preselila sta se v najeto hišico.

Saša se je spoznala in potem večkrat poklepetala s čudaško starko gospo Mercedes Higginsovo, po očetu Irko, po materi pa Peruanko, ki je mladi ženi marsikaj povedala iz svojih izkušenj.

Tudi Sašina in Robertova prijateljca Bert in Marija sta se poročila.

Pozimi je Saša zanosila.

Saša je šivala ročna dela, ki jih je potem gospa Mercedes Higginsova preprodajala trgovinam. Slučajno pa je odkrila, da ji je Higginsova dajala le pol denarja, ki ga je sama za te izdelke od trgovcev dobivala.

Mercedes je imela tako lahko vest, da ni niti zardela, ko ji je Saša očitala njeno ravnanje.

„Rekli ste mi, da si jemljete samo provizijo,“ jo je obtožila Saša.

„Tako sem rekla in tako sem tudi delala.“

„A jaz sem opravila vse delo in kupila vse blago, v resnici ste pa zaslužili več vi kot jaz. Jemali ste mi levji delež.“

„Zakaj si ga ne bi, dragica? Bila sem posredovavka. Tako je na svetu, kaj hočete? Posredovavci dobijo povsod levji delež.“

„Meni se zdi to zelo krivično,“ je pripomnila Saša bolj žalostno nego jezno.

„To očitajte svetu, ne meni!“ je ostro odvrnila Mercedes, a s svojo staro izpremenljivostjo je takoj zatem mehkeje dodala: „Nikar se ne prepirajva, dragica! Tako rada vas imam. La, la, kaj pomeni to za vas, ki ste mladi in močni in imate mladega in močnega moža! Mene pogledajte, ki sem starka. In stari Barry ne more bogve kaj storiti zame. On stoji z eno nogo že v grobu. Njegove ledvice bodo kmalu doslužile. Pomislite, da ga moram pokopati. In to bo zanj velika čast, ker bo spal svoje poslednje dolgo spanje zraven mene. Neumen je, topoglav star dec, neroden vol, vse, kar je res; a vendar dobričina in o hudobnosti ni v njem niti sledu. Grob je že kupljen in plačan — za zadnji obrok sem porabila tudi del tega, kar sem zaslužila pri vas. In potem pogrebni stroški. Vse to je treba lepo napraviti. Še veliko denarja bom morala nahraniti. In Barryja utegne vsak dan pobrati.“

Saša je previdno zajela zrak v nosnice in spoznala, da je bila starka spet opita.

„Pojdiva, draga, dajte, da vam pokažem.“ Mercedes je peljala Sašo k veliki ladijski skrinji v spalnici in vzdignila pokrov. Rahel vonj, kakor po rožnih listih, se je vzdignil iz zaboja. „Glejte, to je moja pogrebna oprava. Taka se bom vrnila v prah.“

Sašino strmenje je raslo in raslo, ko ji je starka kos za kosom razkazovala najbolj nežno in po-

polno nevestino opravo, ki si jo je mogla misliti.

„In vse to naj pokopljejo z vami?“ je zamišljeno rekla Saša. „Oh, kakšna potrata!“

Mercedes se je zasmejala.

„Zakaj ne? Umrla bom, kakor sem živela. Tako me veseli, pa je. Kot nevesta hočem leči v zemljo. Jaz ne maram hladne in ozke postelje. Najrajši bi imela ležišče, pogrnjeno z vsemi mehkotami in na njem blazine — nič koliko blazin.“

„S temle bi si lahko plačali dvajset pogrebov in dvajset grobov,“ je oporekla Saša, zgražajoč se nad takim bogokletnim pojmovanjem smrti, o kateri je bilo vendar določeno, da bodi za vse enaka. „Kar greh je, če premislim.“

„Tedaj se bo ujemalo z mojim življenjem,“ je mirno dejala Mercedes. „In stari Barry bo imel zalo nevestico, da bo ležala zraven njega.“ Zaprla je pokrov in vzdihnila.

Z očmi, razgretimi od alkohola in obenem hladnimi od zadovoljstva, je zastrmela mladi ženi v obraz.

„V starih časih so pokopavali mogočnike tega sveta z njihovimi sužnji vred. Jaz, dragica, vzamem samo svoje lepe reči.“

„Tedaj se ne bojite smrti? Prav nič ne?“

Mercedes je odločno zmajala z glavo.

„Smrt je močna, dobra in blaga. Ne, smrti se ne bojim. Samo ljudi se bojim, kadar bom mrtva. In zato se pripravljam. Nočem, da bi me dobili po moji smrti.“

Saša jo je osuplo pogledala.

„Takrat vas itak ne bodo več potrebovali!“ je rekla.

„O, dosti jih potrebujejo,“ je bil odgovor. „Ali veste, kaj se zgodi s siromašnimi ljudmi, ki nimajo denarja za pogreb? Nihče jih ne pokoplje. V razsolne kadi jih dajo. Tam ležijo kakor zaklane živali.“

Mercedes je iznova vzdignila pokrov skrinje in nežno pogledala na svoj pogrebni lišp. „Zato sem si pripravila posteljo. Takole bom ležala v njej. Neki star modrijan

je rekel: ‚Vemo, da moramo umreti, le verjamemo ne.‘ A stari ljudje verjamejo. Tudi jaz verjamem.

Dragica, mislite na razsolne kadi in ne bodite hudi name, ker sem si vzela obilen dobiček. Ni je reči, ki je ne bi napravila, da ubežim razsolnim kadem; vdovi bi ukradla drobtinico, siroti skorjo kruha in mrliču v krsti novc z mrtvih oči.“

„Ali verujete v Boga?“ je zdajci vprašala Saša, brzdajoč se vzlic hladni grozi, ki jo je izpreletavala.

Mercedes se spustila pokrov in skomignila z rameni. „Kaj vem! To vem, da bom mehko ležala.“

„In v kazen na onem svetu?“ je nadaljevala Saša, misleč na nezaslišano zgodbo starkinega življenja.

„To ni mogoče, draga. Kakor pravi neki star pesnik: ‚Bog je dobra duša‘. Katerikrat vam kaj povem o Bogu. Nikar se ga ne bojte! Bojte se le razsolnih kadi in tega, kar so ljudje zmožni napraviti z vašim zalim telesom, kadar boste mrtvi.“

Saša je vsa v skrbeh opravljala gospodinjske posle. Nič več se ni ukvarjala s šivanjem in vezenjem lepih reči. Blago za taka dela je stalo dosti, pa se ni upala.

Ona in Billy sta bila odgovorna za mlado življenje, ki je prihajalo. Ali sta se mogla glede na vse to in ono zanesti, da ga bosta lahko

primerno hranila, oblačila in pripravljala za njegovo pot v svet? Kje je bilo poroštvo?

Nejasno se je spominjala, kako so bili v minulih dneh slabi časi nekajkrat kakor slana padli na življenje, in tožbe očetov in mater, ki jih je takrat slišala, so se z novo pomembnostjo oglašale v njenem duhu. Zdaj je skorajda razumela Sarino večno tarnanje.

Po soseščini, koder so živele rodbine stavkajočih delavcev, so že bili slabi časi. Med malimi trgovci je Saša pri svojih vsakdajšnjih nakupih lahko kar v zraku čutila potrtost. Veselosti in dobre volje ni bilo več opaziti. Povsod se je naseljevala mrka tegoba. Materam otrok, ki so se igrali po cestah, je bila ta pobitost razločno zapisana na obrazih. Kadar so ob večerih kramljale izza vrtnih les in na stopnicah pred hišnimi vrati, so bili njih glasovi pridušeni in manj smeja je bilo slišati nego prejšnje dni.

Maggie Donahujeva, ki je prej jemala od mlekarja po poldrugi liter na dan, je kupovala samo še pol litra. Zdaj ni bilo več rodbinskih pohodov v kino. Mesnih odrezkov pri mesarju skoraj ni bilo več dobiti. Nora Delanayeva, dve hiši dalje, ni ob petkih več kupovala svežih rib. Zdaj je prihajala na njeno mizo slana polenovka, pa niti ta ni bila najboljše vrste. Čvrsti otroci, ki so prej dopoldne in

popoldne tekali na cesto in otelpali mogočne kose kruha z maslom in sladkorjem, so zdaj prihajali iz hiš brez sladkorja in s tanjšimi, bolj skopo namazanimi kosi. A tudi ta navada je izumirala in ponekod so bili otroci že nehali prositi kruha med glavnimi obedi.

Povsod je bilo opaziti stiskanje in varčevanje, zatezanje pasov in omejevanje izdatkov. In povsod je bilo vse nekam razdraženo. Ženske so se dosti hitreje sporekale druga z drugo in bolj pogosto rjvile nad otroki kakor prejšnje dni. In Saša je vedela, da sta se Bert in Marija neprestano pripravala.

„Če bi hotela vsaj razumeti, da imam sam svoje skrbi,“ je Bert tožil Saši.

Ona mu je od blizu pogledala v obraz; nejasen, omotičen strah jo je obhajal zanj. V njegovih črnih očeh je brez prestanka gorel ogenj nekakšne blaznosti. Njegov rjavi obraz je bil shujšal in koža se je togo natezala čez podočnice. Usta mu je narahlo skrivljajal krč, kakor da bi bila otrpnila v grenkobi. Še način, kako se je držal in nosil klobuk, je pričal o nevarnem naraščanju njegove vrtoglavoosti.

Ob dolgih popoldnevih, kadar je je s praznimi rokami sedela pred

Žužemberk s porušanim gradom

kaj pravite?

KJE BOM NAŠLA PRIMERNEGA?

V poklicu imam uspeh. Tudi na področju kulture se zanimam za marsikaj. Kadar gre za ljubezen, se pa ne najdem.

Doslej še nisem srečala moškega, ki bi ga mogla imeti rada. In to, ko sem vse prej kot nesposobna navezati stike z ljudmi. Moji dosedanji odnosi do moških so vselej ostali pri rahli simpatiji. To je zame neizrekljiva nesreča. Na drugi strani vedno znova ugotavljam, da moške privlačim.

Trenutno imam dobrega znanca, ki bi ga zares rada imela. A ne bi ga mogla poljubiti. Ali mi morete povedati, zakaj stojim vedno pred tako steno?

Z ljubeznijo na pravi pogled itak ni nič. Zato poskušam z ljubeznijo na drugi pogled. A tudi tu ne vidim nobenega upanja.

Rada bi se poročila. Trenutno res ne vem, kako je z menoj.

Človek, ki mora živeti čisto brez ljubezni, je notranje reven. Ljubezen je odločilni dejavnik v človeškem življenju, ki ga pa ni mogoče z računalom zračunati. Ljubezen gre pogosto zelo samosvoja pota, tako da se marsikdo vprašuje, ka-

oknom, se je včasih zalotila pri tem, da si je skušala v duhu naslikati selitev svojih prednikov preko ravnin, gora in puščav v deželo sončnega zahoda ob Tihem morju. In pogosto je sanjari o rajskih dneh svojega ljudstva, ko še ni živelo po mestih, niti se mu ni bilo treba vznemirjati zaradi delavskih organizacij in delodajalskih zvez. Spominjala se je pripovedovanja starih ljudi, kako so si nekdanj sami v vsem zadoščali, streljali divjačino in redili živino, sadili zelenjavo za svojo potrebo, bili sami svoji kovači in tesarji, sami izdelovali svoje čevlje — da, in tkali sukno za obleke, ki so jih nosili.

Da, da, farmersko življenje mora biti lepo, je mislila sama pri sebi. Le zakaj so morali ljudje živeti v mestih? Zakaj so se bili časi tako spremenili? Če je bilo nekdanje dni vsega dovolj, zakaj ni bilo tudi zdaj? Zakaj so se morali moški pričakati in pripraviti, stavkati in se boriti, samo da bi dobili dela? Zakaj ni bilo dela za vse? — Šele davi — pri tej misli jo je kar spreletelo — je bila videla, kako so stavkarji, ljudje, ki jih je poznala, nekatere na oko, nekatere celo po imenih, saj so vsi živeli v soseščini, zbili dva stavkokaza, ki sta šla na delo. Okrutno, strašno je bilo gledati — ducat moških na dva.

Začeli so biti otroci s tem, da so metali in stavkokaza kamenje in ju preklinjali z izrazi, ki jih otrok še znati ne bi smel. Redarji so z izdrtimi samokresi pritekli na pozorišče in stavkarji so se umaknili v hiše in tesne prehode med njimi. Enega izmed stavkokazov so nezavestnega odpeljali z bolniškim vozom; drugega so v varstvu posebne železniške policije odvedli v delavnice. Maggie Donahue, ki je z otrokom v naročju stala pred hišnimi vrati, je tulila nanj take odurne psovke, da je Saši od sramu rdečica planila v obraz.

Na stopnicah pred drugo sosednjo hišo je bila Saša sredi najhujšega pretepa opazila gospo Higginsovo, kako je s čudnim nasme-

hom opazovala boj. Videti je bilo, da je kar vneto gledala: nosnice so se ji širile in napenjale nalik žili, kadar močno utriplje. Saša je v svoje začudenje videla, da ni bila starka prav nič razburjena in vznemirjena, ampak samo radovedna.

„To je malo prida politika,“ je rekel zvečer Billy. „Vse je gnilo. Da bi se vsaj mogli spametovati in zediniti pa izbrati poštene ljudi...!“

„Če se ti pa Bert pa Tom ne morete zediniti, kako potem pričakujete, da bi se zedinili vsi drugi?“ je vprašala Saša.

„Da, vidiš, to je tisto,“ je priznal. „Zmešalo bi se človeku, ko premišljuje o tem. Pa je vendar tako preprosto kakor le kaj. Daj politiko poštenjakom v roke in vsa reč bo uravnana. Poštenjaki bi dali poštene zakone in pošteni ljudje bi potem dobili, kar jim gre. A Bert bi najrajši vse zbil, Tom pa kadi svojo pipo in sanjari.“

A tisti mah je premolknil in zastrel v Sašo.

„Kaj ti je?“ je vprašal z glasom, hripavim od strahu. „Pa ne da bi bila bolna... ali... ali kaj takega?“

Saša si je bila pritisnila roko na srce. A preplašeni izraz njenih oči se je že spreminjal v nekakšno sladko pozornost in na ustnicah ji je plaval skrivnosten smehljaj. Kakor da bi bila pozabila na moža, je poslušala vest iz daljne daljave, ki ni bila namenjena njegovim ušesom. Nato sta ji radost in začudenje ozarili ves obraz. Pogledala je Billyja in njena roka se je iztegnila proti njegovi.

„Živi,“ je zašepetala. „Življenje sem začutila. Tako vesela sem, tako vesela.“

Ko se je Billy drugi večer vrnil z dela, je Saša omenila nekaj takega, da je še bolj nego doslej spoznal in začutil odgovornost, ki jo nalaga očetovstvo.

„Premišljevala sem o tem, Billy,“ je pričela; „tako zdrava sem in močna, da res ni treba, da bi porod stal dosti denarja. Skeltonova je na primer prav dobra babica.“

A Billy je zmajal z glavo.

„Kar nehaj, Saša! Imela boš doktorja Hentleya. On je zdravnik Billa Murphyja in Bill se zanese nanj kakor na Boga. Star je, a mojster v svoji stroki.“

„Maggie Donahuejevi je tudi pomagala,“ je oporekla Saša. „Le poglej njo in njenega otroka.“

„Prav. Tebi pa ne bo — ne in ne.“

„A doktor bo računal dvajset dolarjev,“ je nadaljevala Saša, „in bo zahteval, da vzamem strežnico, ker nimam drugih žensk, da bi se zavzele zame. Marta Skeltonova bi pa vse napravila in toliko bolj poceni!“

A Billy jo je nežno objel in enkrat za vselej odločil:

„Poslušaj me, ženka. Ti boš ime-la malega, to je tvoj posel in to je zate dovolj. Moja stvar je, da pripravim denar in poskrbim zate. In najboljše ni prav nič predobro zate. Tu gre zate, da veš. In figo mi je mar dolarjev! Ti misliš, da se zelo veselim tega otroka. In to je res. Ne morem si ga izbiti iz glave. A vendar, Saša, Bog mi je priča, rajši bi ga videl mrtvega in pokopanega, kakor da bi se tebi kaj zgodilo.“

Dnevi in tedni so minevali in Saše se je pollašalo samozavest-

no čustvo ponosnega materinstva. Misel, da bo kmalu mati, je polnila njeno globoko žensko naravo s strastno srečo in zadoščenjem. Res da je včasih tudi njo obhajala tesnoba, a ti napadi so bili tako trenutni in brezpomembni, da so jo delali kvečjemu še srečnejšo.

Plašilo jo je samo nekaj in to je bil zamotani in nevarni položaj delavstva, ki ga ni menda nihče razumel, najmanj pa ona.

Sašo je silno pretresel prizor, ki se je odigral pred hišo, ki sta jo imela z Robertom v namenu: skupina stavekajočih in vmes je posegla še policija. Bilo je precej mrtvih, med njimi tudi Marijin mož Bert.

Billy ves tisti čas ni in ni mogel ugnati svoje prepadenosti nad Sašino izpremembo. Sleherno jutro in sleherni večer, kadar se je vrnil in sleherni večer, kadar se je vrnil z dela, je stopil v sobo, kjer je ležala, in se na vse kriplje boril s seboj, da bi skrnil čustva ter pokazal vesel in prisrčen obraz. Tako drobna je bila videti v postelji, tako majcena in shujšana in trudna, obenem pa tako otroška v svoji drobnosti. Vsakikrat, kadar je sedel k njej, jo je rahlo prijel za blede roko in pobožal tanko, prosojno laket, čudeč se koščicam, ki so bile tako drobne in nežne.

ko to, da sta prav ta in ona prišla skupaj. V tej nepreračunljivosti je nekaj tveganja, ki ga dva človeka jemljeta nase, če se poročita. O tem si morate biti na jasnem.

Volja, odločiti se za nekoga, vključuje tudi pripravljenost, sprejeti tveganje. Mogoče ste vi v svojih zahtevah včasih preveč izbirični in natančni.

Moram vam k temu še nekaj reči, kar bo marsikdo potrdil. Popolnoma idealnega partnerja verjetno ne boste našli. Nočem vas s tem siliti k prehitri odločitvi. Premislek je važen. A najbrž potrebujete nekoliko več strpnosti in več sposobnosti živjeti se v moške.

Poskusite v bodoče spoznati bolj natančno kakšnega moškega tako, da ste v srcu pripravljeni zanj se žrtvovati. To ne bo nič prizadelo vaše svobodne odločitve. Mogoče boste pri tem odkrili pri njem marsikakšno lepo lastnost, ki vam ga bo kljub začetnim pomislekom naredila vrednega ljubezni in vas vodila do bolj resnične sodbe.

ŽENA ME JE ZAPUSTILA

Osem let sva poročena in imava ljubko, majhno hčerko. Finančno nama gre dobro in lahko bi bili vsi trije srečni. A nismo. Pred tremi dnevi se je žena odselila. Tega je kriva, tako je dejala, moja ljubosumnost in moj kolerični značaj. Jaz se napake zavedam, a se je doslej nisem mogel znebiti. Niti zdravnik ni vedel izhoda.

V zadnjih dneh je zopet prišlo do scene, ker sem ženi očital nezvestobo. Rekla je, da ji neprenemoma delam krivico, da tega ne more več prenašati in da zahteva ločitev. Pobrala je najnujnejše stvari in se z otrokom odselila k svoji materi.

Kaj naj storim? Rad jo imam, a pogreje me, če se zabava z drugimi in mene pusti ob strani. Potem seveda letijo krožniki.

Vse bi hotel popraviti, a povejte mi, kako.

Goriška brda v cvetju

Verjetno se je v vaši ženi v vseh letih nabralo toliko razočaranj, negotovosti in morda tudi strahu, da vam bo skrajno težko mogla zopet zaupati.

Najprej razgrajate, nato vse obžalujete in ste pobiti, a ob najmanjši priložnosti zopet znova začnete. Kako naj žena, ki išče ob moži varnosti, gotovosti in ljubezni, prenaša ta stalna razburjanja in poniževanja? Zanj je veliko ponižanje, če jo vedno znova krivično dolžite nezvestobe.

Ne vem, če bo žena še mogla verjeti vašim zagotovitvam, da se boste poboljšali. Najbrž potrebuje najprej nekaj odmaknjenosti, da more urediti svoje misli. Zato ne bi bilo dobro, da se ji bližate z vsiljevanjem in zahtevami, pa tudi ne proseče in brezmočno.

Samo stvaren razgovor med vama lahko vodi do novega začetka. To pa po vsem, kar se je zgodilo, ne bo lahko.

Morda imate zaupnega človeka, ki ga lahko prosite za posredovanje? To bi stike občutno olajšalo.

NJEGOVO VEDENJE NI RAZUMLJIVO

Stara sem 21 let in dobro leto zaročena. Doslej sem bila vedno prepričana o pristnosti ljubezni svojega zaročenca. Nekaj časa sem pa se mi vzbujajo dvomi.

Moj zaročenec službeno mnogo potuje. Večkrat vzame na poti s seboj kakšno dekle. Zelo ga imam rada in ne bi ga hotela izgubiti. Toda nikakor ne zmorem poguma, da bi se enkrat odkrito z njim pogovorila o tej zadevi.

Zelo opazno se je spremenil. Medtem ko sva jo prej ob koncu tedna mnogokrat skupaj kam mahnila, se to zdaj le redko dogaja. In če prideva spet skupaj, se on ne obnaša več tako sproščeno kot prej.

Nikakor ne bi hotela igrati voluhuna, a enkrat se je že zarekel. Ta negotovost me močno živčno ubija.

Eno njenih prvih vprašanj, ki je Billya in Marijo enako presenetilo, je bilo:

„Ali so rešili malega Emila Ol-sena?“

In ko jima je nato povedala, kako je sam s svojo edino ročico napadel vseh štiriindvajset oboroženih moških, je Billy kar zasijal od priznanja.

„Ti ptiček, ti!“ je dejal. „Da, na takega paglavčka je človek lahko ponosen.“

V zadregi je obmolknil; njegov očitni strah, da je ne bi bil ranil s temi besedami, je segel Saši do srca. Podala mu je roko.

„Billy,“ je pričela; nato je počakala, da je Marija odšla iz sobe.

„Nikoli še nisem vprašala — pa ne, da bi bilo kaj za to... zdaj. A čakala sem tebe, da mi poveš. Ali je bil...?“

Zmagal je z glavo:

„Ne, deklica je bila. Prava maj-cena deklica. Samo... prežgodaj.“

Stisnila mu je roko in toliko, da se ji ni zasmilil v svoji potrnosti.

„Nikoli ti nisem povedala, Billy — tolikanj si bil zaverovan v to, da mora biti deček; a jaz sem vendarle mislila, če bi že bila deklica, da bi jo krstila Daisy. Saj veš, moji materi je bilo tako ime.“

Pokimal je v znak soglasja.

„Čuj, Saša, ti veš, da sem si želel dečka kakor samega vraga... no, zdaj mi je to vseeno. Mislim, da bi bil deklice ravno tako vesel, in, no, upajva, da bova lahko prihodno krstila... jeli, da ti je prav tako, ali ne?“

„Kaj?“

„Da bi jo takisto krstila za Daisy?“

„Oh, Billy! Ravno to sem sama mislila.“

A tedaj se mu je obraz nenadoma zmračil.

„Samo to je, da ‚prihodnje‘ ne bo,“ je nadaljeval. „Prej nisem vedel, kako je, če človek dobi otroka. Taki nevarnosti se ne smeš več izpostaviti.“

„Le poslušajte ga, kako govori, ta veliki, močni bojazljivec!“ se je z bledim nasmeškom ponorčevala. „Kaj veš ti o teh rečeh. In kako bi moški tudi mogel vedeti? Zdrava

sem, ženska, kakršna mora biti. In vse bi bilo šlo po sreči, ko... ko bi ne bilo tistega boja. Kje so pokopali Berta?“

„Tedaj si vedela?“

„Ves čas. In kje je Mercedes? Že dva dni je ni bilo k nama.“

„Stari Barry je bolan. Pri njem je.“

Ni ji povedal, da stari nočni čuvaj umira, komaj dve tenki steni in pol ducata čevljev od nje.

Sašine ustnice so drhteje. Onemoglo je zajokala, z obema rokama stiskala Billyjevo desnico.

„Ne morem pomagati,“ je hlipala. „Saj bo takoj minilo... Najina mala deklica, Billy! Nikoli je nisem videla!“

Ležala je še, ko je Marija nekega večera jela z grenkimi besedami hvaliti Boga, ker ji je bil prizanesel s tem, kar je morala Saša pretrpeti.

„Kaj neki govoriš!“ je rekel Billy. „Prej ali slej se boš spet poročila, to je gotovo kakor le kaj.“

„Niti z najboljšim ne, ki živi na svetu,“ je zatrdila. „Saj tudi ne vem, čemu. Že tako je na svetu preveč ljudi, drugače se ne bi ponujali po dva in po trije za vsako delo. In poleg tega — imeti otroke je kar od sile strašno.“

Z izrazom potrpežljive modrosti na obrazu, ki se je med govorjenjem ves razsijal, je Saša odgovorila:

„Jaz bi menda morala vedeti, kaj to pomeni. Prestala sem svoj delež in še nosim posledice, a rečem ti, prav zdaj, v vsej svoji muki in bolečini in žalosti, da je to najlepša, najbolj prečudežna reč na svetu.“

Ko se je Saša spet opomogla in je doktor Hentley med štirimi očmi zatrdil Billyju, da je zdrava kakor riba v vodi, je jela sama govoriti o tragediji, ki se je bila odigrala pred njenimi hišnimi vrati.

Billy ji je povedal, da so bili neutegoma poklicali vojaštvo, ki je zdaj taborilo na koncu ceste, na širnem zemljišču zraven železniških delavnic. Izmed stavkajočih jih je sedela petnajsterica v ječi. Policija je bila preiskala v vsej so-

seščini hišo za hišo in tako ujela teh petnajst, ki so bili vsi ranjeni. Billy je mrko prerokoval, da jim bo slaba predla. Časopisi so zahtevali kri za kri. Železnica je bila oddala vsa mesta in povsod je bilo znano, da stavgajoči delavci ne samo ne bodo več sprejeti na stari posel, ampak da pridejo pri vseh železnicah Združenih držav v črni spispek. Že zdaj so se bili začeli razkrapljati na vse vetrove.

„Delavci po tej poti ne morejo zmagati, Billy. Sam praviš, da so si s tem pokvarili uspeh.“

„Mislim, da ne morejo,“ je priznal, čeprav nerad. „A druge poti do zmage ne vidim. Nas pogled! Prihodnjič bomo mi na vrsti.“

„Menda ne vozniki?“ je vzkliknila.

Billy je mračno pokimal.

„Gospodarjev je že dolgo sama objestnost. Menijo se, da nas morajo spraviti na kolena, dokler ne bomo kleče beračili za svoj zaslužek. To, da je vojaštvo zunaj, je zanje že pol zmage, poleg tega imajo pa še časopise in občinstvo za seboj. Že zdaj se na vsa usta bahajo, kaj bodo storili. Očividno je, da hočejo izzvati nemire. Le pogled, kako je z nami. Zdaj ne gre več samo za stavko iz simpatije do tovarniških delavcev. Dandanes imamo sami svoje težave. Spodili so nam štiri najboljše može — tiste, ki so bili na vseh zborovanjih v odseku. Brez vsakega razloga so to storili.“

„To se pravi, da boste... stavkali?“ je vprašala Saša.

Sklonil je glavo. Nato je nadaljeval:

„Bolje je, da stavkaš, kakor da bi te spodili. Mi jih hočemo k temu prisiliti, to je vse, in jih zagrabiti, preden bodo pripravljene. Ali mar ne vemo, kaj nameravajo? Po vsej državi zbirajo brezposelne voznike. Štirideset jih že imajo in jih zdaj redijo v nekem hotelu v Stocktonu, pripravljene, da jih vržejo na tehtnico zoper nas — in še nekaj sto takih. In tako bo plača, ki jo v soboto prinesem domov, za nekaj časa najbrž zadnja.“

Saša je zaprla oči in kakih pet minut tiho premišljevala. Razbur-

jati se ni bilo njena navada. Hladnokrvno ravnotežje duha, ki ga je Billy tolikanj občudoval, je ni nikoli zapustilo. Zavedala se je, da je bila sama le sončni prašek, ki je bil zašel v to zamotano, nerazumljivo borbo mnogih prašnih zrn.

Zdaj, ko je Billy stavkal in hodil na stražo, je bila Saša največ prepuščena sebi in od te samote se je moralo nazadnje tudi v njeni zdravi naravi razviti nekaj bolnega.

Mercedes se je bila odselila, Bert je bil mrtev in tako se je čutila še tembolj zapuščeno. Tudi Marija je bila nekam odšla, baje v službo k neki rodbini v Piedmontu, kakor je nedoločno povedala ob slovesu.

Billy ni mogel Saši dosti pomagati v njenih težavah. Nejasno je slutil njeno trpljenje, a kolikšno je bilo in kako globoko je segalo, tega ni razumel. Bil je preveč moški in praktičen in že zaradi svojega spola ni mogel ničesar vedeti o njeni tihi duševni tragediji. Samo vnanji človek je bil, prijazen gledavec, ki je malo videl.

Zanjo pa je bilo izgubljeno dete živo in resnično. Še vedno je bilo živo in resnično. To je bilo njeno gorje. Z nobenim premišljenim naporom volje ni mogla zasuti skeleče praznote njegove odsotnosti. Njegova resničnost jo je včasih obsedla kakor privid. Še je bilo nekje in ona ga je morala najti. Včasih se je zalotila, kako je vlekla na uho jok, ki ga ni bila nikoli čula, ki ga je pa z duhom tisočkrat poslušala v tistih blaženih mesecih pred koncem. Dvakrat je v spanju vstala s postelje in ga šla iskat; obakrat se je zdrnila ob materinem predalniku, v katerem je hranila njegove majcene oblekice. V takih trenutkih je včasih rekla sama pri sebi: „Nekdaj sem imela otročička.“ In tako je ponavljala na glas, kadar je gledala otroke, ki so se igrali na ulici.

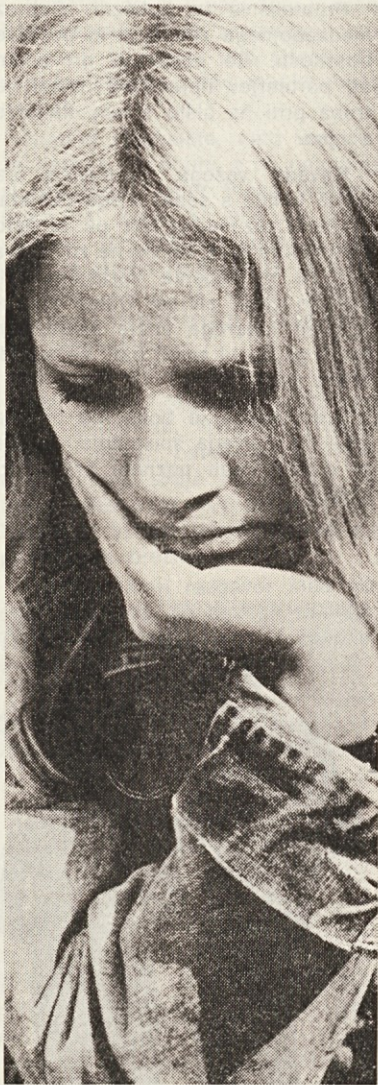
Ko se je nekega dne peljala z električno po Osmi cesti, je sedela zraven nje mlada mati z vriskajočim detetom v naročju. In Saša ji je dejala:

Prijateljstva in ljubezni ni brez medsebojnega zaupanja in poštene odkritosti. Če obstajajo pri enem od partnerjev upravičeni dvomi, je treba priti na čisto s tem, kako je z njim.

Navada vašega zaročenca, da često jemlje s seboj druga dekleta, ni čisto razumljiva. Da pa bi zato vohunili za njim, se mi ne zdi prava pot za razčiščenje vprašanja, ali vam je zvest ali ne. Odkrit razgovor, do katerega imate pravico in ki se ga ne bi smeli bati, se mi zdi edino prava pot.

Brez dvoma je bolje, da pridete zdaj do pravega spoznanja, kot da bi morali imeti pozneje bridke izkušnje.

Ali se vdajate potrnosti?

POTRSTOST JE NEKE VRSTE BOLEZEN, KI NAM JEMLJE ŽIVLJENJSKI POGUM IN VESELJE. ZATO JE NE GRE GOJITI, AMPAK TREBA JO JE ODPRAVLJATI. DA SE SPOZNATE, ALI STE NAGNJE- NI K POTRSTOSTI, SE PREGLEJTE PO SLEDEČIH VPRAŠANJIH:

- Ali vam je neprijetno piti iz kozarca kakšnega svojega prijatelja?

DĀ — 2 točki; NE — 1 točka.

„Imela sem otročička. Pa je umrl.“

Mati jo je osuplo pogledala in ljubosumno, morda tudi v strahu, stisnila dete k sebi. A potem se ji je srce raznežilo in je rekla:

„Ubožica!“

„Da,“ je pokimala Saša. „Umrl je.“

Solze so ji zalile oči, a zdelo se ji je, da ji je odleglo, ko je izpregovorila o svoji boli.

Ves dan se je morala boriti s skoraj nepremagljivo željo, da bi pripovedovala svoje gorje ljudem — blagajniku v banki, postarnemu nadzorniku pri Salingerju, slepi harmonikarici, ki jo je majhen deček vodil za roko.

Letni meseci so počasi minevali, a položaj na oaklandskem delovnem trgu se je neprestano slabšal. Bilo je, kakor da si je kapital vse dežele izbral to mesto za boj z organiziranim delom. Toliko ljudi je stavkalo v Oaklandu, toliko jih je bilo zaprtih, toliko jih ni moglo delati, ker so bile njihove stroke odvisne od drugih zavezniških strok, da je bilo zelo težko najti kak slučajni zaslužek z navadnim delom. Billy je včasih dobil za kak dan posla, a to je bilo vse pre malo, kljub stavkarski podpori, ki jo je izprva prejemal, in kljub temu, da sta s Sašo strogo varčevala.

Težki časi so kakor slana ležali na vsej soseščini. Rodbine, ki niso bile zapletene v eno stavko, so bile prizadete po drugi ali pa po tem, da je v kaki sorodni stroki počivalo delo. Mnogo neoženjenih mladih ljudi se je razkropilo na vse vetrove in rodbinam, pri katerih so prej stanovali, se je tako zvišala najemnina.

Vse to je šlo Saši zelo do živega. Ona, ki ni imela razen Billyja tako rekoč nikogar na svetu, je čutila, da je njeno in njegovo življenje, da, celo njuno skupno ljubezensko življenje v nevarnosti. Od trenutka, ko je odšel z doma, do trenutka, ko se je vrnil, ni bila niti minuto mirna. Nasilnosti so se dogajale, o katerih ji ni ničesar povedal, čeprav je vedela, da se jih udeležuje. Večkrat je opazila sveže kožne odr-

tine na členkih njegovih rok. Pri takih prilikah je bil nenavadno molčeč, sedel je in zamišljeno molčal ali pa je šel neutegoma spat. Bala se je, da mu ne bi postalo to skrivanje navada, in se hrabro borila za njegovo zaupanje.

„Našim prednikom ni bilo nikoli treba uganjati nasilja,“ je rekla Saša. „Tiste čase ni bilo ne stavk ne stavkokazov.“

„Seveda,“ je pritrdil Billy. „To so bili dobri stari časi. Rad bi bil živel takrat.“ Globoko je vzdihnil. „A teh časov ne bo nikoli nazaj.“

„Ali bi ti rad živel na deželi?“ je vprašala Saša.

„Menda!“

„Še dandanašnji živi na deželi vse polno ljudi,“ je pomembno dejala.

„Pa jih vendar vidim, kako silijo v mesto, da bi nam odjedli kruh,“ je bil njegov odgovor.

Svetel žarek je posijal v njuno življenje, ko je Billy dobil delo kot voznik pri stavbni stroki, ki je takrat gradila veliki most pri Nilesu. Preden ga je sprejel, se je prepričal, da je imelo podjetje samo organizirane delavce. In tako je tudi ostalo dva dni, dokler niso beton-ski delavci odložili orodja. Podjetje, ki je bilo očitvidno pripravljeno na to možnost, jih je neutegoma nadomestilo z neorganiziranimi Italijani. Tedaj so tesarji, železarji in vozniki zapustili delo; in Billy, ki ni imel denarja za železnico, je moral pobrati ostanek dneva v to, da se je peš vrnil domov.

„Kot stavkokaz nisem mogel delati,“ je končal svojo povest.

„Ne,“ je rekla Saša, „kot stavkokaz nisi mogel delati.“

A sama pri sebi je ugibala, češ kako je mogoče, da bi ljudje radi delali in je tudi delo zanje, pa vendar ne morejo delati, ker njihove organizacije pravijo, da ne. Čemu so bile te organizacije? In če so že morale biti, zakaj niso bili vsi delavci v njih? Potem bi ne bilo stavkokazov in Billy bi lahko vsak dan delal.

Billy se je vrnil tisti večer z dvomljivimi novicami. Ponudbo je

bil dobil. Samo besedo mu je bilo treba reči, tako je povedal Saši, pa bi ga vzeli v hlev za prednjaka s plačo sto dolarjev na mesec.

Dosegljivost tolikšne vsote, misel, da je to mogoče, je skoraj omamila Sašo, ki je sedela pri večerji, sestojeci iz kuhanega krompirja, pogretega fižola in majhne suhe čebulice, ki sta jo jedla surove. Kruha ni bilo, niti ne kave ali masla. Čebulico je bil Billy potegnil iz žepa: pobral jo je bil na cesti. Sto dolarjev na mesec! Omočila si je ustnice, boreč se sama s seboj, da bi ostala mirna.

„Zakaj so ti ponudili?“ ga je vprašala.

„Preprosta reč,“ je odgovoril. „Ducat razlogov imajo. Tisti, ki ga je gospodar pošiljal s konjema Kingom in Princem, da se izpregibljeta, je butec in King je začel v plečih hramati. Poleg tega se jim nekam močno zdi, da sem jaz tisti, ki je napravil precej njihovih stavek kazov nezmožnih za delo. Macklin je bil leta in leta njihov prednjak — jaz sem hodil še v kratkih hlačkah, ko je bil on že na svojem mestu. No, in zdaj je bolan in na koncu. Najti morajo drugega, da bo opravljal njegov posel. In tudi to je, da sem že toliko časa pri njih. Vrhu tega sem pa ravno pravi za to reč. Oni vedo, da poznam konje kakor malokdo. Vraga, drugega tako ne znam, razen lenobo pasti.“

„Pomisli, Billy!“ je dihnila. „Sto dolarjev na mesec! Sto dolarjev na mesec!“

„In druge naj pustim na cedilu,“ je dejal.

To ni bilo vprašanje. Tudi ugovoritev ne. Saša si je mogla razlagati te besede po mili volji. Gledala sta drug drugega. Ona je čakala, kdaj bo izpregovoril. A on jo je samo gledal in gledal. Pomislila je, da stoji na enem izmed odločilnih razpotij svojega življenja. Vse moči je napela, da bi ohranila ravnotežje duha. In Billy ji ni hotel prav nič pomagati. Kakršnokoli je utegnilo biti njegovo mnenje — obraz, za katerim ga je skrival, ni izražal ničesar. Njegove oči niso

ničesar izdajale. Gledal jo je in čakal.

„Ti — ne, Billy, ti tega ne moreš,“ je rekla nazadnje. „Tovarišev ne moreš pustiti na cedilu.“

Njegova roka se je burno iztegnila proti njej in obraz mu je zasijal v nenadni zarji.

„Semkaj udari!“ je vzkliknil in njiju roki sta se našli in stisnili. „Ti si najzvestejša in najboljša žena, ki jo je kdaj kdo imel. Če bi bile žene vseh drugih take, kakor si ti, bi lahko dobili vsako stavko, ki bi jo začeli.“

Zadnji čas se je vračal Billy čedalje bolj pozno in tudi po večerji je večkrat sam odšel z doma. Ni se ponujal Saši, da bi ji povedal, kam hodi. Pa ga tudi vpraševala ni. Zastran tega ni bilo treba velike prebrisanosti, da je uganila.

Kadar se je vrnil, je vselej dišal po viskiju in njegove počasne, premišljene kretnje so bile še bolj počasne in premišljene nego drugače. Pijača mu ni udarjala v noge. Hodil je trezno kot le malokdo. V njegovih mišičnih gibih ni bilo ne oklevanja ne spotikanja. Viski mu je lezel v možgane ter delal njegove trepalnice težke in njegove oblačne oči še temnejše. Ne da bi bil morda gostobeseden, prenagel ali razdražljiv. Narobe, pod vplivom pijače je postajalo delovanje njegovega uma nenavadno resnobno, zamišljeno in slovesno. Govoril je malo, a tisto malce je bilo kakor prerokba, polno usodnega pomena.

V takih trenutkih ni bilo ne priziva zoper njegovo sodbo, ne razpravljanja o njej. Vedel je vse, kakor je Bog vseveden. In če je izrekel ostro in trdo misel, je bila desetkrat bolj ostra in trda kakor drugače, prav zato, ker se je zdelo, da izvira iz neznansko globokega premišljevanja.

Saša ga pri takih prilikah res ni spoznavala z lepe strani. Bilo je skoraj, kakor da bi bil prišel tujec in jel živeti z njo. Naj se je še tako premagovala, vendar je čutila, da jo obhaja nekakšna groza pred njim.

(Dalje prihodnjč)

- *Ali pogledate vsakogar, preden se od njega poslovite, od vrha do tal?*
DA — 1 točka; NE — 3 točke.
- *Ali vprašate sopotnike v vlaku, ko se ta že premika, ali vozi do mesta, v katerega ste namenjeni?*
DA — 3 točke; NE — 1 točka.
- *Ali se odkašljate, preden začnete v družbi pripovedovati svojo zgodbo?*
DA — 3 točke; NE — 1 točka.
- *Ali še enkrat preberete naslov na pismu in pogledate, ali je dobro zaprto, preden ga oddate?*
DA — 4 točke; NE — 2 točki.
- *Ali radi stojite pred cvetličarno, pa čeprav se vam muči?*
DA — 3 točke; NE — 1 točka.
- *Ali svinčnik vedno ošilite, preden začnete z njim pisati?*
DA — 2 točki; NE — 0 točk.
- *Kadar berete kakšno knjigo z žalostno vsebino, ali vzporejate usodo tistega iz knjige, ki trpi, s svojo lastno?*
DA — 2 točki; NE — 1 točka.
- *Ali poizvedujete po horoskopi o svoji usodi?*
DA — 3 točke; NE — 0 točk.
- *Če se ponoči zbudite, ker ste imeli težke sanje, ali sedite še nekaj časa zamišljeno na postelji, preden spet ležete?*
DA — 4 točke; NE — 2 točki.

SEDAJ PA TOČKE SEŠTEJTE! POGLEJMO REZULTAT!

ČE IMATE VEČ KOT 14 TOČK:
Potrnosti sploh ne poznate. Živeti vam je lahko, kljub težavam, ki jih srečujete. Blagor vam!

ČE IMATE OD 15 DO 21 TOČK:
Sem in tja se vas polasti potrnost, ki vam pa ne jemlje življenjskega zagona. V neki meri je to za vas celo prijetna sprememba.

ČE IMATE VEČ KOT 21 TOČK:
Pogosto se vas loteva potrnost, a za to ste sami krivi. Treba bo več svežega zraka, sprehodov, plezanja in kopanja — skratka vsega, kar pomirjuje živce.

slovinci

po evropi

anglija

LONDON — Veselo veliko noč želi vsem slovenskim rojakom v Veliki Britaniji France Bergant.

23. februarja smo v Londonu pokopali Marijo Boston, roj. Juriševič. Vsem žalujočim izrekamo globoko sožalje.

avstrija

SALZBURŠKA

HALLEIN — Na pustni torek ponoči se je smrtno ponesrečil g.

Franc Copek iz Gomilic v turniški fari. Ključ od stanovanja je pozabil doma in iz obzirnosti ni hotel buditi gospodarja, pri katerem je stanoval. Ko je plezal po tramu proti svoji sobi, je omahnil in padel tako nesrečno, da si je zlomil tilnik in bil na mestu mrtev. Pokopali so ga doma. Pet let je bil med nami. Delal in stanoval je v bližnjem Puchu v kamnolomu. Za pokoj njegove duše smo imeli četrto nedeljo v februarju mašo v Halleinu. Njegovi družini doma izreka slovenska skupnost v Halleinu globoko sožalje!

V *sestrski bolnici* v Halleinu sta bila zaradi bolezni ga. Kristina Pozdrec iz Trnja in g. Jože Gerič iz Žižkov. Obema želimo, da bi čimprej prišla k moči, da bosta lahko skrbela za svojece.

ŠTAJERSKA

GRADEC — Okoli jedra onih Slovencev, ki morejo redno prihajati k naši maši — imamo jo vsako nedeljo ob 9.30 pri minoritih (Maria-Hilf) —, je nanizanih mnogo naših ljudi, ki od časa do časa pridejo v našo družbo, ki pa jih pogrešamo pri naši sv. maši, bodisi da se za nedelje vozijo domov, bodisi da imajo predaleč do nas in gredo v bližnje cerkve k maši, bodisi oni, ki pozabljajo ali nočejo dati Bogu, kar je božjega.

Mnogi pa skrbno in radi prihajajo v našo skupnost. Še popoldne nas precej prihaja — vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu — ko se vadimo v petju in si ogledamo kako skioptično predavanje. Živimo v predvelikonočnem spokornem času in ga kot takega hočemo resno vzeti. Pogovor nam pa le rad uide za tedne ali mesece naprej, ko ugibamo, kam in kdaj se bomo zopet skupno popeljali, kaj zanimivega videli in se veselo imeli. Zakaj tudi ne! Kot v malih, tako v velikih in najvišjih stvarih živimo od upanja, v dokajšnji meri črpamo prav iz upanja svoje moči.

TIROLSKA — PREDARLSKA

Razmeroma pozno se je avstrijska javnost spomnila, da je treba

za tuje delavce kaj več storiti. Avstrijsko gospodarsko blagostanje in napredek zavisi v veliki meri prav od teh delavcev, javnost pa jih kljub temu notranje odklanja in z njimi ravna kot z večnimi tujci. Kako temu odpomoči, kako se tujim delavcem človeško približati, da bo skupno življenje in delo bolj humanitarno?

V palači deželne vlade v Innsbrucku deluje od začetka tega leta *posebna pisarna*, posvetovalnica za osebno in delovno pomoč tujim delavcem. Ustanoviti in opremiti nameravajo klubske prostore, kjer se bodo tuji delavci ob prostih dneh in urah lahko zbirali in se počutili bolj doma kot na kolodvorih in po gostilnah. Kjer je več tujih delavcev na enem delovnem kraju, bodo predvajali filme iz njihove domovine. V načrtu je ustanovitev šol ali šolskih razredov za otroke. Morda bo najtežje vprašanje dobiti sposobne in pripravljene učitelje iz domovine. Posebna komisija ima nalogo, da pregleda vsa stanovanja tujih delavcev, ali so humanitarno in sanitarno dopustna in ustrezna.

Katoliška delavska mladina si je določila letošnji veliki teden za teden akcije, da se spremeni mišljenje, zadržanje in ravnanje v zvezi s položajem tujih delavcev. Izdali so posebne brošure, ki so jih — samo na *Predarlskem* nad 20.000 — razdelili po cestah, trgih in javnih vozilih, da se ugotovi splošno mišljenje in zadržanje do tujih delavcev. Upati je, da je to boljše, kot splošno sodimo.

Izšla je tudi knjižica za sodelavce katoliškega delavskega gibanja, kjer so prav konkretno prikazane možnosti za stik s tujimi delavci: Povabi za en popoldan posamezne ali celo družino tujega delavca v svojo družino! Obišči njegovo družino na stanovanju in se zanimaj za vse njihove privatne in delovne razmere! Obdrži stalno zvezo z eno družino in ji vsestransko pomagaj! Postanite za vedno dobri sosedi! — Škoda, da to delo in zanimanje za tuje delavce ni dovolj načrtno koordinirano. Vsak skuša nekaj storiti in čisto po svo-

Robert Kociper, Lustenau: „Obleci Kristusa in sprejmi Kristusovo luč!“

Vesela družba na Predarlskem

je. Tako mnogo dobre volje in dela ne vodi do zaželenih uspehov.

Pri sv. krstu so bili sprejeti med božje otroke v Bregenzu Dušan Rizman, sin Marte Rizman iz Vičancev v Prlekiji; v Röhthisu Valentina Abraham, hči Jolanke Abraham iz Apač; v Altach-Bauern Bernarda Penhofer, hči Emila iz Kobiljega pri Lendavi in Marije, r. Hrovat, iz Krucijnega pri Murski Soboti; v Lustenauu Robert Kociper, sin Martina in Terezije Antolin iz Odrancev ter Gabrijela Dovečar, hči Janeza od Velike Nedelje pri Ormožu, in Ide, roj. Željko, iz Venčeslavcev v Prekmurju.

INNSBRUCK — 20. februarja smo imeli tukaj *krst* Marijane Gazdag. Poleg staršev in botrov so bili navzoči še drugi Slovenci iz Innsbrucka in okolice, ki se udeležujejo službe božje v materinem jeziku. Letos nam mašuje g. Marko Mairitsch in tako skušamo ohraniti tradicijo, ki jo je začel p. Štefan Kržišnik, ki pa hodi letos vsako nedeljo maševat Slovincem v Predarlsko. Kot vidite na sliki (pred cerkvijo, v kateri imamo mašo), nas je kar lepo število, čeprav je bilo ravno to nedeljo veliko odsotnih. Letos smo imeli tudi pustno zabavo, da smo se v domači družbi skupno povesečili.

Po Veliki noči vabimo še vse ostale, da se nam pridružijo pri skupni daritvi v stari cerkvi župnije Saggen (pri Kettenbrücke) in sicer v nedeljo, 16. aprila 1972, ob 9.15 zjutraj.

belgija

LIEGE-LIMBURG

Naša Velika noč: Dnevni red za veliko soboto glejte v prilogi! *Slovesno vstajenje v Eisdenu bo na velikonočno jutro ob 6. uri.* V Seraingu bo velikonočna slovesnost isto dopoldne ob 11. uri. V Waterscheju bo slovesno velikonočno opravilo na velikonočni ponedeljek ob 8,30 zjutraj na kliniki.

Pridite!

Tudi letos organiziramo „*postno akcijo*“ v korist Slovencev v Rimu.

Našo skupno zadevo toplo priporočamo vaši velikodušnosti.

Naši bolniki: V Leutu se zdravi tudi ga. Pepca Simončič. Prepričani smo, da bo za Veliko noč že doma.

Naši pokojni: V Leutu se je precej nepričakovano poslovil s tega sveta naš rojak g. Martin Kos, upokojeni rudar, po rodu iz Župeče vasi pri Krškem. Poznan je bil kot izredno vesten delavec, skrben mož in ljubeč oče. Pred poldrugim letom mu je umrla hčerka Rezika, katero so on, njegova žena in hčerka Anica vsa leta njene bolehnosti obkrožali z zgledno ljubeznijo in požrtvovalnostjo. Na zadnji ze-

Skupina Slovencev po maši 20. februarja v Innsbrucku (glej dopis!)

méljski poti so ga spremljali številni domačini in slovenski rojaki. Ohranili ga bomo v lepem spominu. Naj počiva v miru! Vdovi ge. Ani, hčerki ge. Anici in zetu g. Edmondu izrekamo toplo krščansko sožalje!

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Kar dve poroki smo imeli v mesecu februarju: g. Stane Jazbar (Gasparri) iz Elouges je popeljal pred oltar gdč. Ano Brkić iz Monsa, po rodu Hrvatice. V župni cerkvi St. Eloï v Charleroi-Nord pa se je poročila gdč. Julka Rušt z domačinom g. Claude Vogels. Obe družinama želimo obilo sreče in božjega blagoslova.

V tretji letošnji številki „Naše luči“ se je zgodila neljuba pomba: zamenjano je bilo besedilo pod fotografijama. Pravilno je: Ivan Rupnik (levo) in Vladimir Flajs (desno).

„19. SLOVENSKA PRIREDITEV“ bo na nedeljo pred prvim majem, to je 30. aprila v dvorani „Familia“ v Gilly-Haies (Charleroi). Začetek ob 15. uri. Na sporedu je med drugim tudi veseloigra v treh dejanjih: „Dva para se ženita“. Vsi rojaki in rojakinje iz Belgije vabljeni!

P. Evgen Ketiš, ki je v januarju odšel iz Pariza v misijone v Kande (Togo, Srednja Afrika) pošilja vsem lepe pozdrave, posebej še otrokom, in jih vabi, da bi s svojimi molitvami in žrtvami pomagali slovenskim misijonarjem.

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau (za izjemo v nedeljo, 30. aprila, glej objavo na koncu našega poročila v tej številki!).

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15°, telefon 577-69-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak torek in četrtek popoldne (opozarjamo na novo telefonsko številko, ki stopi v veljavo s 5. aprilom!).

Po krstu sta bili vključeni v Kristusovo Cerkev Karmen Mertuk, hči Pavla in Marjete Mertuk, ter Patricia Okroglič, hči Jelka in Matilde Okroglič.

Huda izguba je prizadela družino Franca in Eve Čokelj iz Issy-les-Moulineaux. Konec februarja so izgubili petletnega Kristijana, katerega so v dolgi bolezni še bolj vzljubili. Užaloščeni družini naše sožalje!

Pustna prireditev v nedeljo, 13. februarja, je odlično uspela. Ob prizorih: „Bolna žena“ — „Če sta dva“ — „Carina“ — „Strip-tease“ in „Poročno spraševanje“ smo se vsi pošteno nasmejali. Tudi otroci so se s svojim nastopom izkazali — da ne pozabimo omeniti Marjana Slaviča, ki je s svojo harmoniko med posameznimi točkami skrbel za dobro voljo in skupno

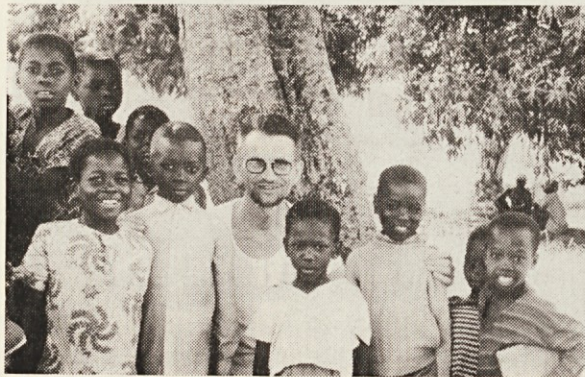

Pri „Poročnem spraševanju“ (pustna prireditev, Pariz).

petje. Vsi so s tega dne odnesli najboljši spomin, pa tudi pristrčno hvaležnost vsem, ki so s svojo požrtvovalnostjo pripravili ta prijetni večer.

Afirmacija Slovencev pred pariško javnostjo: 7. marca zvečer je v dvorani La Rochefoucauld francosko gibanje „Pour l'Unité“ pripravilo kulturni večer, posvečen jugoslovanskim narodom pod geslom: „Majhni narodi — velika zgodovina“. Spored, kateremu je z zanimanjem sledila napolnjena dvorana, je obsegal več kratkih predavanj iz zgodovine posameznih narodov Jugoslavije, vse konkretno podprto s skioptičnimi slikami. Hrvatje so nastopili z nekaj

Čeprav jih je več na sliki, je ta vendar vzeta iz prizora „Če sta dva“ (pustna prireditev 1972, Pariz).

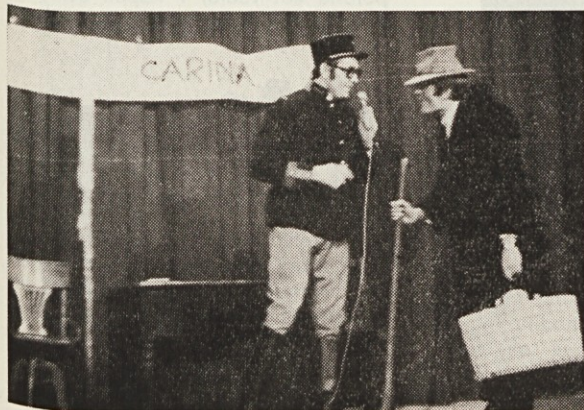

pesmimi in kolom, Slovence pa je častno zastopal v narodnih nošah pevski zbor pod vodstvom Toneta Stresa in Minke Blachon s štirimi izvrstno podanimi pesmimi. Namesto zadržanega g. Doreta Ogrizka je g. Čretnik na kratko govoril o zvezah, ki so se v zgodovini natakale med Slovenijo in Francijo; dalj časa se je zlasti zadržal ob nastanku in zgodovini stiškega samostana (ki ga je leta 1136 ustanovil oglejski patriarh, prvega opata pa imenoval sam sv. Bernard) ter ob Napoleonovi Iliriji, mimogrede pa je govornik prikazal tudi glavno problematiko slovenskega naroda v preteklosti in sedanjosti. — S takimi nastopi Slovenci v svetu izvršujemo svoje veliko poslanstvo, ker svet mora o nas vedeti in mora poznati naše probleme z našega zornega kota, če hočemo kot svobodni narod doseči nam ugodno rešitev naših življenjskih vprašanj.

Pomladansko srečanje Slovencev v Parizu: Društvo Slovencev v Parizu vabi na prireditev, ki bo v *nedeljo, 30. aprila*, v dvorani 15 rue du Retrait, Pariz 20°, métro Gambetta (direction Galliéni).

Spored: ob štirih popoldne bo sveta maša na istem naslovu, ob petih predstava Finžgarjeve igre DEKLA ANČKA, katero pripravljajo naši pariški igralci pod vod-

iz prizora „Carina“ (pustna prireditev, Pariz).

stvom Marjana, nato pa bo domača zabava.

Vsi Slovenci iz Pariza in okolice prijazno vabljeni!

SKUPNO SLOVENSKO ROMANJE V LURD BO OD 6. do 11. junija 1972.

PAS-DE-CALAIS

V Houdainu je 17. februarja Bog nenadoma poklical svojega zvestega služabnika 57-letnega Martina Korbarja v boljše življenje. Veliko vrzel je pokojnikov nepričakovani odhod pustil v naši skupnosti v Bruay in Pas-de-Calaisu. 40 let je kot tenorist sodeloval pri pevskem zboru in pel slavo Gospodu pri slovenski službi božji. Kot tajnik Društva sv. Barbare in zvest igralec pri dramskem odseku tega društva je ohranjal med rojaki slovensko in katoliško zvest. Veliko let je z otroško pobožnostjo vodil šmarnično pobožnost in pel litanije majniški Kraljici. Prav tako je bil zvest pomočnik pokojnega msgr. Zupančiča pri organiziranju romanja v Lurd. Rudarska bolezen silikoza je počasi pila njegove sile in nam ga iztrgala. Dobro pripravljen in bogat dobrih del je stopil v večnost. Na njegovi poslednji poti ga je velika množica rojakov in prijateljev spremila na pokopališče Fosse 6 Bruay-en-Artois. Naj mu bo Gospod sam za vse dobro, ki ga je v svojem bogatem življenju storil, njegovo veliko plačilo. Žalujemo, ženi, materi, bratu in sestrama naše krščansko sožalje!

Pokojni Martin Korbar

Po krstu sta postala božja otroka v Arrasu Jean Luc Laslavič in v Méricourt-Mines Veronika Kotar. Naj ju spremlja Gospodova milost vse življenje!

Vsem rojakom v severni Franciji milosti polne velikonočne praznike!

VZHODNA LOTARINGIJA

Poročilo o krstih, porokah in mrtvih v zadnjem mesecu bo priobčeno v prihodnji številki. Tu sporočamo, da bo naš cerkveni zbor „Slomšek“ priredil vsakoletni družinski večer na velikonočni ponedeljek, 3. aprila, v dvorani Hospice Ste Elisabeth v Merlebachu ob 3. uri popoldne. G. Ciril Turk iz Esslingena nam bo pokazal v filmu življenje in delovanje naših rojakov v Nemčiji. Film je krasen

Tudi najmlajši so junaško nastopili (Pariz, 13. 2. 1972).

in zelo zanimiv za zgodovino naših izseljencev. Istočasno bo filmal tudi delovanje „Slomška“ in vse zanimivosti naših rojakov v Merlebachu, Creutzwaldu, Habsterdicku in v okolici. K družinskemu večeru so vabljeni pevci in pevke s svojimi družinami, podporni člani in tudi naši prijatelji. Prostor nam je zagotovljen od 15.—20. ure.

Enako že tu javljamo, da bomo tudi letos z vso slovesnostjo praznovali 1. maj v Habsterdicku pri Mariji z Brezij. Zopet bomo veseli pozdravili g. škofa dr. Stanka Leniča iz Ljubljane poleg zastopnikov škofije Metz. Pridite tudi letos v velikem številu, saj imamo mnogo osebnih, družinskih in splošno važnih zadev, da bomo zopet prosili našo dobro nebeško Mater za mogočno priprošnjo pri njenem Sinu, našem Odrašeniku. Ob 10. uri bo slovesna sveta maša, ob 11. uri še ena sveta maša za tiste, ki iz raznih razlogov ne morejo priti ob desetih, popoldne ob 14.30 pa bodo slovesne šmarnice in nato blagoslov avtomobilov pred cerkvi v Habsterdicku.

Vesele velikonočne praznike želimo vsi našim izseljencem in našim dragim doma, posebno še vaš Stanko iz Merlebacha.

Sporočamo naš novi naslov — cesta ima drugo ime: 259 bis Avenue de l'Europe, 57 Merlebach, Francija.

AUMETZ

5. marca smo imeli v rudniški dvorani koncert. Sodelovali so: francoski godbeni orkester, ki je kulturni večer organiziral, pevski zbor St. Charles iz Tressange in slovenski otroški ter moški zbor. Otroke vodi gospa Marija Petkovšek, fante pa g. Andrej Pišlar. Čeprav so vsi nastopajoči, med njimi posebno pevski zbor iz Tressange, navdušili poslušavce, moramo Slovence še posebej pohvaliti. Odlično so se odrezali. Otroški zbor je zapel tele pesmi: Na planin'cah, Oj tam za goro, Sijaj, sijaj, sončece in Rasti, rasti rožmarin; moški zbor pa: Pleničke je prala, Spo-

min na domovino, Triglav, moj dom in pa francosko „Si tous les gars du monde“.

25. februarja se je z avtom smrtno ponesrečila Chantal Cremer, hčerka slovenske matere Vere Biščak, ki ima vsa leta naročeno

Chantal Cremer se je smrtno ponesrečila z avtom v Aumetzu.

„Našo luč“. Kako so ljudje ob težkem udarcu sočustvovali z družino, je pokazala številna udeležba na pogrebu. Slovenci ji izrekamo tudi po „Naši luči“ naše iskreno sožalje!

Že sedaj opozarjamo, da bomo tudi letos, kot do zdaj toliko let, na 1. maja zopet romali k brezjanski Mariji v Habsterdick.

Pokojna ga. Radič iz Giraumonta (gl. poročilo v 2. štef. „Naše luči“).

TUCQUEGNIEUX-MARINE

O tej žalostni novici poročajo že pod naslovom Aumetz, ker pa je Chantal Cremer začetek svojega življenja, ko še hodila ni, preživela v našem kraju, naj se je spomnimo tudi mi. Daljna dopisnikova sorodnica, katere stari oče

je bil znani organist in pevodvaja g. Biščak, se je 28. februarja z avtom na ledeni cesti blizu Thionvillea smrtno ponesrečila. Bila je 25 let stara in neporočena. Kako je bila cenjena in priljubljena, je pokazala neverjetno velika udeležba ob njenem pogrebu. Pokopal jo je slovenski duhovnik g. Dejak v spremstvu dveh francoskih sobratov.

Naše sožalje moramo zapisati tudi enemu izmed vnetih voditeljev slovenskega, delavskega društva, Jožetu Peternelu. V zadnjih štirih mesecih je izgubil dobrega očeta, nato pa še ljubljeno mater.

Naj bi vsi trije težko pogrešani, medtem ko stopamo mi v začasno pomlad, uživali na onem svetu večno pomlad pri svojem Stvarniku!

Nekateri „odjemavci“ so dobili prejšnji mesec dosti vsakovrstnega blaga popolnoma zastoj, ker so kratko malo vdrli ponoči v štiri trgovine in s tovornjakom odpeljali ukradene reči. Včasih smo imeli poštenost za lepo čednost, danes pa nekateri mislijo, da je to neumnost. Boga in vesti ni več, zato „vzemi tam, kjer je, in živi na račun drugih“ — tako si mislijo. Naša dolžnost je dopovedovati zlasti mladim dan za dnevom, kaj je prav in kaj ni prav, da je Bog, da je vest potrebna že za pravo vsakdanje sožitje ljudi.

EPERNAY

Slovenci imamo v aprilu zopet našo slovensko mašo in sicer na nedeljo, 23. aprila, ob 4. uri popoldne kot vselej v kapeli sv. Vincencija Pavelskega. Pridite!

nemčija

STUTT GART (okolica)

Toliko krstov kot v razdobju zadnjih štirih tednov na tem področju še nismo imeli. Kar dvanajst jih moramo naštetih (10 deklic in 2 fantka):

V St. Elisabethkirche v Esslingenu so prinesli krstit iz Oberai-

Slovenski otroci iz Esslingena in Stuttgarta so nastopili pri mednarodnem družinskem srečanju v Raichberghalle v Stuttgartu.

chena Matija in Olga Progar sinka Janeza; iz Neuffena Alojz in Erika Luknjar hčerko Bojano; iz Stuttgarta France in Vera Pirš hčerko Petro; iz Plochingena Avgust in Kristina Štrtak hčerko Bernardko; iz Stuttgarta Karel in Pavla Bezjak hčerko Tanjo; iz Köngena Marijan in Elizabeta Jon-tez hčerko Silvijo. V Aalenu je bil krst Tatjane Kink, hčerkice Jo-žefa in Alojzije; v Rommelsause- nu smo krstili Korino Klobasa,

Tudi v Heilbronn v Nemčiji so se začeli zbirati naši rojaki. Občasno bodo imeli sveto mašo v St. Killian- kirche, Heilbronn-Böckingen. Na sliki jih vidimo zbrane v farnem domu po maši v februarju letos.

hčerko Stanislava in Rozalije. V Hl.-Geist-Kirche v Stuttgartu smo pa kar na en dan krstili tri otroke: Alenko Silvijo Kajzer, hčerkico Pe- tra in Jožice; Klavdijo Lovšin, hčerkico Franceta in Viktorije ter Mi- haela Popovič, sinka Nevenke. — Čestitke vsem mamicam in at- kom!

„V planine, skale sive“, pod tem naslovom nam je v nedeljo, 20. fe- bruarja, pokazal v Stuttgartu le- pote Kamniških planin naš navdu- šeni hribolazec Štefan Fabčič. Svoje obiske v gorskem svetu Grintovca, Kočne in Ojstrice nam je lepo predstavil v besedi in le- pih barvastih diapozitivih, da smo tudi poslušavci in gledavci — dvo- rana Friedenau nas je bila polna — zadihali svežino naših gor. Da pot v te hribe ni le sprehod, nam je postalo jasno, ko je predava- telj pokazal dolgo močno vrh, tež- ke čevlje, kline in podobno, kar je nujno potrebno pri plezalnih tu- rah. Na vprašanje, zakaj lazi člo- vek v hribe, je gospod Štefan od- govoril z besedami znanega alpi- nista Kugyja: „Ker moram.“ Gor- ski svet človeka na poseben način prevzame in mu pokaže toliko le- pote božjega sveta, kot je v dolini ne najde. Pesem naših Avsenikov nam lepo zapoje: „Kdor le more, naj gre v gore, pota krasna tam leže...“

Slovenski šolski tečaj imamo v Esslingenu tudi v šolskem letu 1971/72. Na vsako 1. in 3. soboto v mesecu je pouk od 15. do 17.

„Včasih je treba tudi malo razve- drila,“ pravijo slovenske Marijine sestre v Stuttgartu. Drugače pa pridno obiskujejo bolnike po do- movih in posojajo slovenske knjige v Stuttgart-Rot, Serheimerstr. 24.

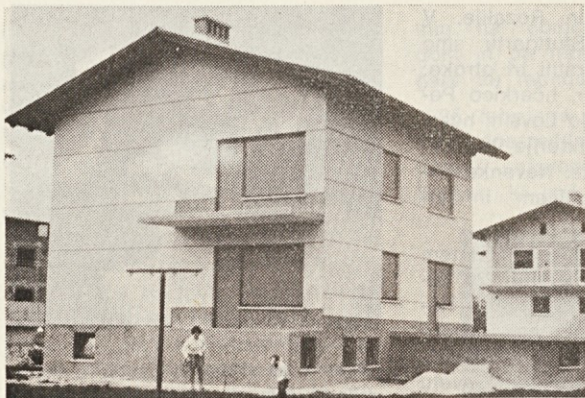
ure popoldne v mladinskih prostori- h pri St. Elisabethkirche. V okvi- ru veronauka se otroci učijo slo- vensko brati in pisati. Da premo- stimo starostno razdobje otrok, imamo pri pouku dva oddelka. Otroški časopis „Mavrica“, ki je začela izhajati v Ljubljani, nam pri pouku dobro služi.

WÜRTEMBERG-OBERLAND

Udeležba pri slovenskih mašah je v Ravensburgu, Ulmu in Saul- gauu razveseljivo porasla. Da bi le šlo v tej smeri naprej! Rojaki, obveščajte se med seboj, kjer ima- te priliko, zlasti na delovnih me- stih, da nas bo vedno več!

Družin s šolskimi otroki sicer

To hišo si je zgradila v Vižmarjah pri Ljubljani Tekavčičeva družina iz Esslingena v Nemčiji. Treba je bilo dolgo varčevati.

Vseh teh pet slovenskih otrok — dva sta Hartmannova, trije pa Vrablovi — je v Offenburgu krstil sedaj že pokojni g. Franček Prijatelj. G. Hartmann je umrl isti dan kot g. Prijatelj.

nimamo veliko, a kar jih je, so zelo z veseljem segle po novem listu „Mavrica“ iz Ljubljane.

Sv. maše so v istem redu kakor v marcu, le da bo v Konstanzu ob 10. uri in v Saulgau ob 17,30 sv. maša tudi na velikonočni ponedeljek.

Na razpolago so še mohorske knjige in Trinkov koledar.

MÜNCHEN

Slej ko prej ostaja naša slovenska maša osrednje srečanje Slovencev iz Münchna in okolice. To je lepa, domača oblika bogočastja, nad katero domačini večkrat izražajo občudovanje. A prostora je v prelepi cerkvi Sv. Duha še veliko — še za vse tiste naše rojake, ki še ne prihajajo k tej maši, pa nimajo resne ovire za to, da bi prišli. Naj bi se vsi naši verni ljudje iz mesta in okolice zbirali k temu bogočastju kot velika slovenska družina.

V verouku za predšolske in šolske otroke že prihaja nekaj naših otrok. Gotovo jih bo čez čas še več. Poleg verouka se otroci učijo tudi slovenskih pesmi in petja.

Nemški tečaj za odrasle dobiva počasi več udeležencev. Tako lepe priložnosti res ne gre zamuditi.

Pri debatni uri je bogoslovec g. Silvo govoril o hipnozi in pokazal nekaj praktičnih poskusov. Pri mladinski uri je pa ugotavljal na podlagi pisave značaje posameznikov. Za oba večera so mu bili udeleženci zelo hvaležni.

Pevski zbor se pridno vadi in upati je, da ga bomo kmalu lahko slišali na odru z lastnim programom. Vsaj želja nas vseh je to.

Poročila sta se Štefan Flisar iz Murske Sobotne in Marija Ostroški iz Krušljevca. Mladima poročencema najlepše čestitke in želje na novo pot!

HESSEN

Vечно zvestobo sta si obljubila gdč. Nataša Blažič in Rudolf Ne-pužlan. Zakonsko zvezo je blagoslovil g. p. Janez Sodja. Iskrena medsebojna ljubezen naj premaga tudi življenjske težave!

Slovenski župnijski urad v Frankfurtu je vedno odprt rojakom v Textorstr. 75, II. nadstropje, tel. 0611-61 02 92. Krste in poroke javite pravočasno! Slovenska maša v Frankfurtu je redno vsako nedeljo v Deutschorden-Kirche, Sachsenhausen, Brückenstr. 3. V Darmstadt, Mainzu in Lichu pa po običajnem redu.

nizozemska

Društvo sv. Barbare v Hoensbroeku je 26. februarja na letnem

občnem zboru tudi za tekočo poslovno dobo potrdilo stari odbor: G. Joško Resnik, predsednik; g. Anton Lavrič, podpredsednik; g. Franc Selič, tajnik; g. Filip Železnik, blagajnik; g. Artur Ulaga, drugi blagajnik; g. Franc Železnik, preglednik.

Dan pozneje je tudi Društvo sv. Barbare v Gellen-Lindenheuvelu na svojem rednem občnem zboru potrdilo stari odbor: g. Janez Kropivšek, predsednik; g. S. Hansen, podpredsednik; g. S. Kropivšek, blagajnik; g. Anton Muha, drugi blagajnik; g. S. Reberšek, tajnik; g. S. Hansen, drugi tajnik; g. A. Reberšek in g. A. Muha, preglednika.

Odboroma obeh društev toplo čestitamo in želimo obilje uspehov pri delu za slovensko skupnost v izseljenstvu!

Naša Velika noč: Slovesno vstajenje s procesijo in evharistično daritvijo bo tudi letos na velikonočno jutro v Heerlerheide. Začetek ob 8. uri zjutraj. Pridite! Povabite prijatelje in znance!

Tudi letos organiziramo „Postno akcijo“ v prid Sloveniku v Rimu.

Iskreno prosimo za sodelovanje. Vnaprej se toplo zahvaljujemo!

Naši bolniki: Posebne velikonočne pozdrave pošiljamo ge. Žohar iz Hoensbroeka, ki je v bolniški oskrbi v Heerlenu.

švedska

FALUN — *Poročila sta se g. Rudolf Plevnik od Sv. Lovrenca na Pohorju in gdč. Stanislava Bevka z Ledin pri Škofji Loki. Poročal je župnik g. Kazimir Vilnis. Iskrene čestitke!*

LANDSKRONA — *Krščena je bila Anita Grobin; oče Ivan in mati Jerica, roj. Horvat, sta doma iz Maribora. Botra sta bila g. Milenko in ga. Jožica Čajič iz Landskrona. Staršem čestitamo, otroku pa želimo vse dobro v življenju!*

Službe božje v aprilu:

Drugo nedeljo (9. 4.) ob 17. uri v Göteborgu;

tretjo nedeljo (16. 4.) ob 17. uri v cerkvi St. Erik v Stockholmu;

četrto nedeljo (23. 4.) ob 10. uri v Landskroni, ob 17. uri pa v Helsingborgu;

peto nedeljo (30. 4.) ob 11,30 v Örebro, ob 16. uri pa v Köpingu.

V tej številki bodo priložene poštne položnice za poravnavo naročnine. Tisti, ki so naročnino že poravnali, lahko položnice zavržejo; ostale pa prosimo, da jih uporabijo v njihov namen. Že v naprej najlepša hvala!

švica

Po sv. krstu so postali božji otroci in člani božjega ljudstva: V Amriswilu Silvija Pust, hči Branka in Marije, roj. Ogrin; Nataša Pojkovič, hči Bogoljuba in Katarine, roj. Petrčević. V Winterthuru Natalija Kušar, hči Marije Kušar. V Zürichu Bojan Hladnik, sin Franca in Marije, roj. Omejc, in Andrej Šercelj, sin Pavle Šercelj. V Rapperswilu

Jožef Dobravc, sin Jožefa in Darinke, roj. Pakiš. Vsi navedeni otroci so prvorojenčki. Želimo jim zdravja in milosti božje, staršem pa veljajo naše čestitke!

13. januarja se je v kantonu Zürichu kot blisk razširila vest, da se je *smrtno ponorečil* pri delu v tovarni v Schlierenu naš rojak, mnogim dobro poznani Polde Polle. Kako je nesreča nastala, nam ni znano. Vemo samo to, da so padle nanj deske, težke do 700 kg, in ga pokopale pod seboj. Našli so ga že mrtvega in umetno dihanje ga ni več obudilo k življenju. Pokojni je bil doma v Preboldu pri Celju. Tega močnega in zdravega 41-letnega moža nam je smrt ukradla zelo nepričakovano in tragično. Kako je bil Polde med nami priljubljen, je pokazalo slovo od njega. Veliko se nas je zbralo v bolnici, kjer smo se od njega poslovili z molitvijo v slovenskem jeziku. Polde, počivaj v miru v svoji rojstni grudi! Ženi in hčerkam pa naše sozaljje!

Tudi bolezen nas obiskuje. V Zofingenu sta prestala operacijo žolčnih kamnov kar dva naša rojaka. V Zürichu pa je v bolnici Milan Miklav, ki je tudi zaposlen v Schlierenu. Njemu so odstranili kar obe ledvici in mu po enem tednu namestili novo. Kakor je videti, bo presad ledvice uspel. Milanu želimo, da bi vse to junaško premagal z dobro voljo in v zaupanju na božjo pomoč!

Švica je gorata dežela; to zimo pa smo imeli zelo malo snega, tako da so si morali smučarji iskati smučišča v višjih predelih. V Zürichu in okolici je videti po vrtovih zvončke in trobentice, znanivce pomladi. Ni pa rečeno, da nas sneg še ne iznenadi.

Rednih delovnih moči iz domovine bolj malo prihaja. Mnogi bi še radi prišli v Švico na delo, pa sprejemajo predvsem le sezonske delavce; slišati pa je, da jih bodo podjetja spet lahko sprejemala po potrebi. Gradi se veliko po vsej deželi, po mestih in vaseh. Posebno dobro pa napreduje gradnja avtoceste na raznih odsekih.

Slovenci ob meji

GORIŠKA — Prizadevna igravska skupina „Hrast“ iz Doberdoba je predvajala trodejanjo „Priče“. Bogat srečolov je pripomogel k boljšemu finančnemu uspehu. — „Glasbena mladina Gorica“ je povabila na koncert baročnega ansambla iz Trsta v palačo Attems. Poslušali so skladbe Telemanna, Bacha, Naudota in Purzella. — Novogoriški igravci so gostovali v gledališču Verdi z Goldonijevu komedijo „Primorske zdrahe“. Predstava je bila vključena v abonmajiški spored letošnje slovenske gledališke sezone. — V abonma je bila vključena tudi drama „Tramvaj poželenje“, s katero je gostovalo Slovensko gledališče iz Trsta.

TRŽAŠKA — V gledališki dvorani v Finžgarjevem domu na Opčinah je gostovalo Slovensko gledališče iz Trsta z burko „Trije tički“. — Kulturni krožek Š. D. Devin — Štivan je priredil v župnijski dvorani „Večer slovenskih balad in romanc“. Nastopil je novoustanovljeni dekliški zbor iz Devina. Ob spremljavi kitarista T. Možine je recital član SG iz Trsta Stane Raztresen. Zaključili so prijetni večer „Fantje izpod Grmade“. — Misijonar p. Jože Cukale je govoril izobražencem v ul. Donizetti, v Marijinem domu pri Sv. Ivanu v ul. Risorta in rojakom opisoval svoje delovanje in navade in razmere v daljni Indiji. — Prevedeno igrav Slavka Gruma „Dogodek v mestu Gogi“ je predstavilo italijansko gledališče „Teatro Stabile“ v Trstu.

KOROŠKA — Akademski mešani pevski zbor „Tone Tomšič“ iz Ljubljane je gostoval z izbranim koncertom v kulturnem domu na Bistrici na Zilji. — Veselo razpoloženje so ustvarili študentje Slovenske gimnazije v Celovcu z burko „Trije tički“ v farni dvorani v Zeleznih Kapli. — Na odru farne dvorane v Selah je prosvetno društvo „Bilka“ uprizorilo igrav „Lepa Vida“. — Dom v Tinjah je povabil žene in matere, može in očete na „tečaj za življenje“, kjer so obrav-

(Nadaljevanje na 25. strani)

kaj bo z beneškimi slovinci

Živim ob zahodni meji. Vsak dan gledam proti Matajurju. Po obronkih in vasičah visijo beneške vase: Oborča, Kodermaci, Oblica, Gnidovica, Topolovo, Dreka, Trčmun, Strmec, Gorenji Tarbij, Štoblank...

Večkrat me pot zanese med te naše brate. Poleti sem obiskal razna župnišča.

V Štoblanku skrbi za svoje ovčice Mario Lovrenčič ali po domače Pre Mario. Župnišče je na samem, sam gospodinji, sam uraduje — živi kot samotar in vendar je o vsem na tekočem. Ljudje prihajajo k njemu kot k dobremu očetu. Piše jim prošnje, skrbi za javna dela, urejuje medžupnijski list Dom.

30. oktobra 1934 so prvič prišli ponj karabinjerji in ga odpeljali v Videm na kvesturo, kjer je takratni kvestor kričal nad njim kot nad zločincem, ker je pridigal po slovensko.

Pri zadnjem obisku sem mu zastavil nekaj vprašanj:

„Kako ste prišli na to misel, da ste začeli izdajati verski list Dom?“

Odgovoril mi je:

„Mislili smo predvsem na naše izseljence-emigrante. Dokler so bili doma, na svojih zemlji, so slišali glas svojih staršev in zvonove domače cerkve in tega niso potrebovali. Danes, ko mnogi zapuščajo Benečijo in gredo po svetu, pa jim je list koristen, ker jim prinaša novice iz domačih vasi ter jih tako povezuje z domovino in domačo cerkvijo.“

„Ali ni že prej izhajal Matajur?“

„Matajur izhaja že 21 let in ga pošiljajo tudi po naših vaseh. Mi pa smo želeli prav nekaj našega, kar bi pripravili doma, zato smo

mu dali tudi ime Dom. Dom je hiša, družina, starši, otroci, vas, naš jezik, naše pesmi, domača zemlja, naš rojstni kraj — vse, kar je človeku najbolj pri srcu.“

„Zakaj pa ste dali na naslovno stran sliko Stare gore in Svetih Višarij?“

„Naša Benečija se razteza od Stare gore do Svetih Višarij. Pod varstvom Marije Device so naši Benečani ohranili katoliško vero in Mariji priporočajo svoje družine in ‚emigrante‘.“

„Ali Dom redno izhaja in v koliko izvodih?“

„Dom izhaja zelo neredno. Ko se nabere dovolj novic, tiskamo novo številko. Spočetka smo imeli velike težave. Vsako številko smo morali prevesti v italijanščino, ker je to zahtevala škofija. Vse delamo sami, pišemo, nesemo v tiskarno, popravljamo, razpošiljamo in seveda tudi plačujemo. Dom izhaja v 1500 izvodih. V tujino jih pošiljamo več ko 700. Največ jih gre v Belgijo, Svico, Nemčijo, Kanado, pa tudi v Argentino in Avstralijo.“

„Ali vam ne plačujejo naročnine?“

„Nimamo naročnine. Ko pridejo naši izseljenci na dopust, se nam zahvaljujejo in nam dajo tudi kak dar. Vsak dar radi sprejmemo, ker nas vsaka številka stane od 40 do 50 tisoč lir. Poleg tega še poštnina.“

„Kdo pa pripravlja članke, kdo največ piše?“

„Vsak nekaj, jaz skrbim bolj za gospodarske stvari. Če hočeš kaj več zvedeti, stopi do Cenčiča. On je bolj mlad, bolj učen, ti bo znal kaj več povedati...“

Odpeljal sem se v Gorenji Tarbij. Pre Emil Cenčič živi z mamó

in sestro. V to župnišče stopiš, kot bi prišel domov.

Pre Miljo je močne postave, nasmejan, s svojimi živimi očmi te premeri od nog do glave.

Ko me je zagledal, se je zasmel, si pomel roke in me hudomušno vprašal:

„Ali prihajaš tudi ti v imenu kakšnega muzejskega društva ali folklorne skupine? Veš, Benečija je za mnoge arheološka in muzejske dežela. Zanimajo se za starine, obiskujejo stare ljudi, zapisujejo stare pravljice — skratka za preteklost. Za naše sedanje stanje se pa malokdo zanima. Ne poznajo nas, ne razumejo nas. Kdor ne živi z nami, nas ne more razumeti.“

„Pre Miljo,“ sem ga hotel opogumiti, „dobro veš, da čutim z vami. Zato bi želel, da mi razložiš nekatere stvari, ki jih drugi ne razumejo. Zakaj npr. v Domu, ki je slovenski list, pišete nekatere članke v italijanščini?“

„Mi pošiljamo list vsem našim županom, deželni vladi, civilni in cerkveni oblasti, takim, ki ne poznajo našega jezika. Zato jim vse glavne stvari razložimo v italijanskem jeziku, da bodo vedeli, kaj nas žuli, kaj želimo in kaj zahtevamo. Uvodni članki so namenjeni bolj njim kot našim ljudem.“

Mi se čutimo poklicane, da to naredimo. Naši beneški ljudje niso ohranili narodne zavesti, ker so že več kot sto let odrezani od ostalih Slovencev. Nepretregana in neutrudljiva italijanska propaganda, posebno pod fašizmom, jim je vcepila v srce in pamet, da je ilegalno, protidrjavno vse, kar je slovenskega, da je to izdaja Italije.

Včasih je bilo nevarno povedati resnico. Če si z resnico razžalil civilne oblasti, si lahko zaslužil počitnice na otoku Tremiti, če pa si razžalil cerkveno oblast, so te proglasili za modernista ali krivoverca.

Danes pa je drugače. Danes razumemo odločnost našega profesorja in duhovnega voditelja msgr. Trinka, ki se je vedno neustrašeno boril za naravne pravice naših ljudi. Duhovniki, ki smo se rodili v

Benečiji in tu opravljali svoje dušnopastirsko delo, čutimo z ljudstvom in nas boli, da naše ljudstvo propada fizično in narodno. Fizično zaradi neprestane emigracije, narodno pa, ker nobena oblast, ne civilna ne cerkvena, noče priznati našim ljudem pravice do slovenskih šol, do ohranitve naših šeg in navad ter našega slovenskega značaja.

Mi smo se posvetili Bogu in božjemu ljudstvu, zato smo prisiljeni skrbeti za vse potrebe svojega ljudstva: dušne in telesne, naravne in nadnaravne, ker v človeku ne moremo ločiti duše od telesa.

Duhovnik je človek kot drugi in ima enake socialne, kulturne in politične dolžnosti in pravice kakor vsi ostali državljani. Duhovnik se mora zanimati tudi za obrambo temeljnih pravic človeške osebe.

Mi se nismo in se nečemo prdati ne na desno ne na levo, nečemo biti ne rdeči ne beli ne kate-rekoli druge barve. Smo in hoče-

mo ostati Slovenci, pripadniki našega slovenskega naroda, iz katerega smo se rodili in med katerim živimo. Edina pot, po kateri hočemo hoditi v bodočnosti, je zvestoba do našega ljudstva, žrtvovanje za rešitev njegovih številnih problemov, zanimanje, da naše ljudstvo ne propade ne fizično ne narodno.“

„Kaj pa matična domovina, ali nič ne skrbi za vas?“

„V začetku sem ti hudomušno rekel, da nekateri prihajajo k nam kot v deveto deželo, obiskujejo nas, kot obiščeš etnografski muzej. Tudi občudujejo nas in nas spodbujajo. Kar pa mi notranje trpimo, tega ne morejo razumeti.“

Matična domovina premalo naredi za nas. Če imajo manjšine v Jugoslaviji vse pravice, zakaj jih ne bi imeli tudi mi? Ali matična domovina ne more v tem pogledu nič narediti, nič zahtevati?

Dokler ne bomo čutili od te strani večje podpore in razumevanja,

Iz Beneške Slovenije

je vse naše delo le kaplja v morje in zagotavljam ti, da gre Benečija naglemu poginu naproti.“

Jožko Kragelj

navali vsa pereča vprašanja, ki se porajajo v zakonu in družini. — Krščanska kulturna zveza in Zveza pevskih društev v Celovcu sta pripravili slavnostno akademijo v Domu glasbe ob prvi obletnici smrti dr. Franceta Cigana, duhovnika, skladatelja, zborovodja, profesorja in vzgojitelja, ki je svoje talente razdal za versko in kulturno rast koroških rojakov. Njegovo življenje in delo je v spominskem govoru orisal župnik Tomaž Holmar, tajnik Zveze pevskih društev. Drugi del proslave je bil posvečen 70. rojstnemu dnevu domače pesnice Milke Hartmanove. Predsednik Krščanske kulturne zveze župnik Lovro Kaselj je v iskrenih besedah prikazal življenje in delo rojakinje, ki je v neštete pesmi, črtice in spise izlila svojo ljubezen do domače zemlje. Zaupno moli in poje z vernim ljudstvom, prosi blagoslov in rešenje trpečemu narodu, vriska za mladino v krasoti gora z željo po dobrem in plemenitem. Zato je tudi umetniško-glasbeni del predstavil več Milkinih del, da se tako poklonijo jubilatki, kar so dokazali tudi navzoči, ki so napolnili dvorano. — Farna mladina v Vogrčah je v domači farni dvorani povabila

k predstavi igre „Moč uniforme“. Gostovala je še v farnih dvoranah v Žvabeku in Šmihelu. — Komedija „Kadar se ženski jezik ne suče“ je nudila gledavcem dovolj smeha v farni dvorani v Pliberku. — Za dobro voljo je poskrbelo prosvetno društvo „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni s komedijo „Pri belem konjičku“. — V celovškem Marijanišču je mladinski vokalno-instrumentalni ansambel „Rokovnjachi“ iz Ljubljane priredil „Koncert domačih pesmi“. — V Dom glasbe je Slovenska prosvetna zveza povabila na „Prešernovo proslavo“. — V farni dvorani v Železni Kapli je bil pevski koncert graških študentov in gostovanje farne mladine iz Dobrle vesi z igro „Pesem volkov“. — Farni igravci v Št. Janžu v Rožu so predstavili navzočim veseloigro „Poslednji mož“. — V farni dvorani v Dobrli vesi in pri Šoštarju v Globasnici je bila „Kulturna prireditev“, kjer so gostovali „Veseli študentje“ in dijaki Mohorjevega doma v Celovcu z igro „Luč z gora“. — Dnevi srečanja za stare matere in očete so bili v Domu v Tinjah. Predavatelji so bili S. Mihelič, dr. J. Buch, J. Kopeinig in M. Hartman.

Slovenci po svetu

ARGENTINA — Kulturni domovi: Naš dom v San Justu, Slomškov dom in Slovenska pristava so v počitniškem času enkrat tedensko zbrali mladino v celodnevni sestankih, kjer je bilo preskrbljeno za razvedrilo in praktičen pouk v ročnem delu. — S šolsko mašo se je začelo novo šolsko leto slovenskih tečajev v enajstih slovenskih krajevnih domovih.

KANADA — V dvorani Brezmadežne v Torontu in v dvorani Marije Pomagaj je bil v počastitev 123. obletnice smrti našega največjega pesnika Franceta Prešerna „Samostojni večer umetniške besede — poezije dr. Franceta Prešerna“. Priredil ga je dr. Anton Kacinik.

ZDA — Društvo „Lilija“ je v Slovenskem domu v Clevelandu predstavilo Finžgarjevo igro „Divji lovec“. — Na St. Clair Avenue je bil pomladanski koncert.

hipnotiziran od smrti,
prepričan o neizogibnosti
smrtne oblasti.

Jezus pa pravi „Ne!“
temu nasilju, ki vse požira.
Dober človek, sam brez moči,
stoji na strani nemočnih,
ne odloči se za smrt,
odloči se za nemočne, za sebe sa-
mega.

Kdor hoče rešiti svoje življenje, ga
bo izgubil.
Jaz pa vam pravim: Ljubite svoje
sovražnike,
delajte dobro tem, ki vas sovražijo.
Kar boste storili najbolj neboglje-
nim
teh mojih bratov, boste meni sto-
rili.
Blagor vam, kadar boste
zaradi pravice preganjani!

Povem vam lahko le, v kaj verujem
jaz.

Verjamem:
da me ne more osvoboditi
zunanja politika,
niti seksualna revolucija,
niti velik bruto socialni produkt,
niti grožnja z atomskim orožjem,
niti duhovniki, umetniki, kiparji,
urbanisti, sociologi,
niti Vatikan,
niti Budistična svetovna zveza,
niti Hitler, niti Ivana Arška,
niti angeli in nadangeli,
niti mogočniki in oblastniki.

Osvobodi me lahko le
Jezus Kristus.

Ta knjiga naj bo
med otroki,
med starimi možmi in ženami,
med revnimi, razočaranimi, neko-
ristnimi.

Nosite jo pri sebi, dajte ji govo-
riti,
kjer se ljudje bojujejo, trpijo,
izgubljajo upanje.
Naj ob vas ta knjiga oživi.
Samo tako bo opravičen njen ob-
stoj.

Mož — vam zelo podoben —
je prvi spregovoril besede teh
strani,
človek, ki je poznal trpljenje,
nam v vsem enak,

razen v krivdi.
Blizu vam je
kot vaš naslednji vzdihljaj.

Ko se bomo zdramili za svet,
bo naša osvoboditev blizu.
Ko bomo ljubili z vso močjo,
bomo bogato prejeli ljubezen.

Verjamem, da lahko dvanajst pra-
vičnih mož

— odločenih verovati
proti vsej verjetnosti —
razpara deželo ali morje;
z rokami težakov
lahko ustvarijo nekaj neustvarlji-
vega
— nekaj takega kot cvetico, ne-
kaj...

Predsednik Jezus čaka nate,
neposreden, da ti da življenje.
Svet čaka nate.

Resničnost teh dveh trditev
je prav lahko dokazati.
Zapri oči — potem jih odpri.

Velikodušni slabiči

**BODI TRDNO ODLOČEN, DA IZ-
PELJEŠ, KAR JE TVOJA DOLŽ-
NOST! BREZPOGOJNO KONČAJ.
ČESAR SI SE LOTIL!**

Benjamin Franklin

Slabi značaji so polni želja. Krepki
značaji so polni trdne volje. Koli-
ko mladih ljudi razgretega obraza
sanja o velikih delih v bodočnosti!
Niso pa zmožni pošteno opraviti
svoje dnevne šolske naloge. Vse
to je le uspanje samega sebe in
maličenje dobrega, zdravega je-
dra, ki ga ima vsak človek.

Sad vsega tega je, da stopi tak
človek v življenje napol razvit in
napol pripravljen. V zrelih letih mu
ne ostane drugega kot kesanje, če
je v njem kaj mozatosti. Če pa še
te ni, ostanejo tožbe in nezado-
voljstvo, največkrat vso krivdo me-
če na druge.

To so slabiči za velikodušnimi ku-
lisami.

Vedno začenjajo, nobene stvari ne
izpeljejo. Vsak čas so pripravljeni
sprejeti nove naloge, saj hočejo

„Besede predsednika Jezusa“

Besede predsednika Jezusa je na-
slov „rdeče knjižice krščanstva“,
ki je izšla v ZDA in brž našla brav-
ce po vsem svetu. Obsega odlomke
iz evangelijev. Objavljamo nekaj
verzov iz predgovora Daniela Berrigana.

Jezusovo veselo oznanilo je izgo-
vorjeno
v svet,
svet,
omamljen od smrti,

biti velikodušni, a ob prvi težavi omagajo. Kot slike površnega filma se vrste želje in umiki in nazadnje ne ostane nič drugega kot zoprni priokus nemoči. Če kaj zmore za vedno skvariti sicer dobrega, mladega človeka, ga more pokvariti ta nedoslednost: veilkodušna nemoč.

„Jutri bom začel“, to je geslo velikodušnih slabičev. In ta jutri ne pride nikoli. Kako klavrna podoba mladega človeka!

Osebnostna vrednost

BITI DOBER JE VEČ VREDNO KOT BITI SREČEN.

Franz Werfel

Mnogo je mladostnih sanj. Niso pa vse dobre in mnoge se oblete. Za vse življenje je odločilno pravilno gledanje na to, kaj je prava človekova veličina.

Kogar je vsaj za trohico osvojila krščanska miselnost, bo pristal na trditev: ne čast ne oblast ne bogastvo, kratko, nič zunanega ne napravi iz človeka bogato osebnost. Ob vsem tem je lahko človek slabič in nebogljjen, če ne celo krut in podel.

Mnogi zamenjujejo znanje z osebnostjo, visok položaj v človeški družbi z veličino, uspehe v poklicu z uspehi v svoji notranji rasti. A tudi v vsem tem ni veličina človeške osebnosti. Obleka ne naredi človeka, pa naj bo ta obleka zunanja narejenost ali resnično znanje, naj bo le narejena drža ali pa s trudom dosežen položaj. Pri vsem tem je možno, da je tak človek sijajna lupina s trhljem jedrom.

Osebnost je v notranjosti. Kakor so bistri satani, so tudi plemeniti berači. In ti zadnji so velikani spričo prvih. Odkriti to resnico pomeni zastaviti korak na pravo stezo, do resničnega bogastva, do prave sreče in do pristne veličine. Da to doženem sam, ne da bi mi morali stokrat in stokrat o tem pripovedovati drugi, moram biti neizprosno iskren. Da pa to tudi skušam ostvariti v samem sebi, moram biti

nič manj neizprosno odločen do sebe.

Skrito junaštvo je šele pravo junaštvo.

(Franc Sodja: „Lepo je biti mlad“)

Vedra srca

NAJBOLJŠE, KAR NA SVETU MOREMO POČETI, JE: DOBROTE DELITI, BITI VESEL IN PUSTITI VRABCE, DA ČIVKAJO.

Janez Bosco

Življenje kuje vsakega človeka. Udarci nekatere zdrobe, druge oplemenitijo, iz nekaterih napravijo velikane.

Problem veselja ostane za človeka kot problem vsakdanjega kruha.

Največje blagostanje ne pomeni največje sreče. Dokaz: na Švedskem je največje blagostanje, pa največ samomorov.

Vprašanje ni zunaj človeka, ampak v njem. Ustvariti notranji svet v sebi, v njem najti moč, mir in srečo, to je tudi naš krščanski program, sicer ne razumemo evangelija.

„Prišel sem, da bi imeli veselje in da bi ga imeli v izobilju,“ je pojasnil Kristus.

Če ga nimam, je z menoj nekaj narobe. Ne gre za naravno razigranost, ki je dana mogoče z rojstvom. Saj ni drugega kot telesno zdravje in sangvinični značaj. S tem problem ni rešen.

Gre za tisto globoko veselje, globoko srečo, ki se na zunaj razodeva morda le v miru, toplini srca, sproščenosti duha in pripravljenosti, da živiš za sočloveka.

Svet potrebuje sončnih ljudi, ki ga ne bodo zdravili s šumnim krohotom, ampak z blagim mirom svoje vedrine. Legije takih apostolov bi potreboval vsak kraj. Razorani obrazi mladih ljudi tolikokrat pričajo, da so prezgodaj ostareli. Ni zanosa, ni navdušenja. Neka naveličanost, mrzkost, tarnanje jih vodi v odpor, ki mu razloga ne vedo. Razlog je v dejstvu, da niso odkrili ne ustvarili v sebi sveta, polnega Boga, sreče in veselja.

Mladih, vedrih, ognjevitih ljudi je treba današnjemu svetu.

Od kod bodo prišli? Postavi se sam v prvo vrsto!

kaj pravijo doma in po svetu

Z izvlečki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bravci sami ustvarijo sodbu o življenju slovenske družbe! — Op. ured.

DELO

LJUBLJANA, PETEK, 12. FEBRUAR 1972

1000 SVETILNICE DELOVNEGA MESTVA SLOVENIJE

Velikonočni in 1. majski dopustni dnevi so v letu 1972, ki ga je letošnja država izbrala za letošnje delovno leto, izjemno dolga, in so zato letošnja delovna leta izjemno kratka.

BESEDE ...
BESEDE, BESEDE,

Delovnega človeka žulijo drobne vsakdanje težave. Z njimi se mora spopasti Zveza komunistov, če hoče preprečevati velike družbene krize.

Svojo vsakdanjost poznajo ljudje tako dobro, da o njej ne potrebujejo znanstvenih analiz, dolgovernih razprav in nenehnega ponavljanja znanih dejstev. Ljudje terjajo dejanja in spremembe, ki bodo utrjevale njihov življenjski položaj.

Resolucije, stališča, analize in načela so lahko koristno vodilo, toda v mnogih občinah in delovnih kolektivih zapravljajo komunisti povsem brezplodno svoj čas, ko ponavljajo — bolj ali manj zvesto — kar so ugotovila zvezna ali republiška zasedanja organov ZK, le da bi dokazali, kako so „na liniji“, spremenijo pa ničesar.

Ponekod se lotevajo tudi lastnih „raziskav“, nakopičijo množico popisanega papirja, ki ga le redkokdo prebere, še manj razume, potem pa si domišljajo, kako veliko delo so opravili za zmago socialistične samoupravne demokracije.

Delo, Ljubljana, 4. marca 1972, str. 1.

S ČIGAVIM DENARJEM SO ZRASLI VIKENDI?

V vseh republikah te dni precej razpravljajo o pojavih neupravičenega bogatstva. Ob tem se seveda skoraj ne morejo ogniti razpravam o vikendih — zadnje čase o tem precej govore tudi v piranski občini — ki marsikje zbujaajo, upravičeno ali neupravičeno, hudo kri v javnosti.

Po zadnjih podatkih imamo v SFRJ 42.997 vikendov, v Sloveniji pa jih je 4.281. Same številke prav gotovo niso tolikšne, da bi morali zaradi vikendov biti plat zvona. Toda, če ob tem pomislimo, da v Sloveniji primanjkuje več kot 50 tisoč stanovanj, medtem ko gre v SFRJ stanovanjski primanjkljaj že v stotisoče, potem tudi na pojav vikendov z družbenega in političnega vidika ne moremo gledati neprizadeto.

Socializem daje vsakemu po svojem delu in zato nimamo vsi enako debelih denarnic. To dejstvo prav gotovo večine ljudi ne moti. Pač pa nedvomno mnoge vznemirja, če vidijo, da se razlike med posamezniki vse bolj poglobljajo, da imajo nekateri poleg lepe hiše in več luksuznih avtomobilov lahko še razkošne vikende, drugi — in teh tudi v naši ožji domovini ne manjka — pa še vedno žive v vlažnih kletih, barakah, v stanovanjih z ilovnatim podom, brez vode in stranišč, in v hišah, ki sploh niso primerne za prebivanje.

Vsekakor pa ljudi najbolj vznemirja, da so se marsikje do poceni parcel in vikendov dokopali predvsem nekateri z dobrimi zvezami, pri čemer so se lahko okoriščali še z najrazličnejšimi ugodnostmi. Ponekod so dajali kredite za vikende celo iz sredstev, namenjenih za stanovanjsko gradnjo. In ne nazadnje moti ljudi prav gotovo dejstvo, da so prišli do vikendov z najrazličnejšimi družbenimi ugodnostmi in olajšavami večidel samo tisti, ki imajo že vsega dovolj.

Delo, Ljubljana, 12. feb. 1972, str. 4.

novice od doma

RAZRITE CESTE

Upravni odbor cestnega sklada Slovenije je ugotovil, da je stanje cest v Sloveniji res kritično. Ob tem pa ni letos niti polovico denarja za ceste, ki je predviden po načrtu. Če bi hoteli res temeljito popraviti ceste, bi lahko s predvidenim denarjem za vzdrževanje letno modernizirali komaj 8 km cest.

KAVA IN BENCIN DRAŽJA

S 1. marcem se je podražil bencin za 80 par pri litru. Surova kava se je podražila za 10 din, pražena pa za 14,50 din za kilogram. Skupni učinek podražitve kave in bencina bo letno znašal 1577 milijonov dinarjev.

VEČJA IZBIRA

Kako brezumno je uničevanje vod z industrijskimi odpadki, je pokazala nedavna analiza vode v Savi. V kubičnem centimetru vode so strokovnjaki odkrili 64.000 bakterij. To je šestnajstkrat več, kot dovoljujejo sanitarni predpisi. Doležljive so obupanci skakali v vodo, da bi se utopili, poslej bodo lahko tudi z namenom, da se zastrupijo.

KRAJŠI VOJAŠKI ROK

V zvezni ljudski skupščini so sprejeli nov zakon o vojaški obveznosti. Z njim bo od 1. junija letos skrajšan vojaški rok od 18 na 15 mesecev, v mornarici pa od 24 na 18 mesecev.

PROMETNE NESREČE

Lani je bilo v Sloveniji 37.121 prometnih nesreč. Največ nesreč sta povzročila prevelika hitrost in alkohol. Strožje kazni bi spametovale marsikoga. Izkušnja in raziskave govore, da je voznik z manj kot 0,5 promila alkohola kmalu zatem, ko ga je zaužil, bolj nevaren

V našem kraju je, po mojem laičnem mnenju seveda, nacionalizacija potekala — številnim ugovorom navkljub — dokaj pristransko. Enim so arbitrsko odvzeli, čeprav so bili poslovni prostori v njihovi lasti manjši od 70 kvadratnih metrov, drugim pa so pustili več kot 70 kvadratnih metrov.

Da bom konkretna: Meni so odvzeli slabih 28 kvadratnih metrov poslovnega prostora in slabih 10 kvadratnih metrov pomožnega, drugim pa so pustili več kot 70 kvadratnih metrov.

Kaj nismo pred zakonom vsi enaki?

Kaj zame ne velja, kar je veljalo za druge? Zakaj? Zavoljo barve mojih las? Ker nisem dovolj prikupna? Morebiti pa le zato, ker na žalost in bogzna zakaj... personificiram že prislovično Cinco Marince, to je predstavnico tistega posameznika, za katerega se pri nas le pišejo... posebne ustave?

Rada bi zvedela kaj več o tem. Se поблиže in bolj temeljito seznanila z... mehanizmom naših zakonov, ki dopuščajo — se zdi — dvojno tolmačenje in mero ter se jih da aplicirati poljubno.

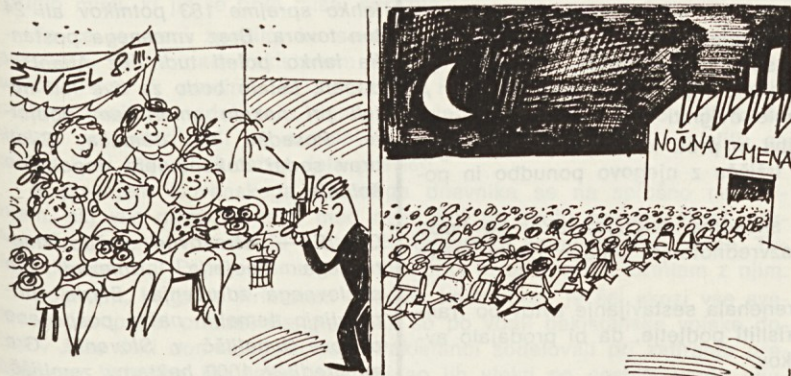
Rada bi se tudi enkrat za vselej, na podlagi nedvoumnih in preciznih argumentov, znebila moreče misli, da mi je bila storjena — hote ali ne hote — krivica.

Sem žrtev kršitve zakona. Ali naši zakoni enim lahko ozkosrčno jemljejo, drugim pa velikodušno puščajo in še velikodušneje kaj navržejo?

JOLKA MILIČ, Sežana

Delo, Ljubljana, 4. marca 1972, str. 27.

DAN ŽENA... IN NOČ ŽENA!

Delo, Ljubljana, str. 2.

ZAKAJ ČUŠ?

Nedavno so se po vseh večjih avstrijskih mestih pojavili plakati, ki pozivajo domače prebivavstvo k večji strpnosti do tujih delavcev. „Zakaj mi praviš ‚čuš‘, ko se vendar pišem Kolarič?“ sprašuje eden od njih. Za „čuše“ namreč zmerjajo najbolj nestrpni med Avstrijci svoje južne slovenske sosede.

Drug tak plakat, s sliko 26-letnega Mirka Ivaniča, ima vzgojno besedilo: „Rojen v Ulcinju, sedmi od štirinajstih otrok. Poročen, oče dečka in dveh deklic. Piše in bere. Rad bi si prislužil za hišo in ovčjo čredo, morda še za kravo. Je gradbeni delavec, z nadurnim delom zasluži 6.000 šilingov, od tega daje 750 šilingov za čumnato. Denar nosi v banko. In strada, da ga lahko nosi v banko.“

Spet tretji plakat vprašuje: „Ali potrebujemo ‚čuše‘?“ in pojasnjuje, da imajo delavci v železarski in gradbeni industriji, večinoma so to tujci, edini še 49-urni delavnik.

prometu kakor nekdo, ki je to mejo že prekoračil.

NAPREDEK IN PONOS

Izračunali so, da dela v tujini kar 7000 Jugoslovanov (ali pa tudi precej več) — z univerzitetnimi diplomami. Kadar boste torej slišali, da je katera evropska ali ameriška dežela precej napredovala, bodite ponosni in dvignite glavo...

POMOČ OB ROJSTVU OTROKA

Socialno-zdravstveni zbor je sprejel predlog zakona o denarni pomoči za novorojenčke. Tako bodo letos prejemale pomoč v višini 500 dinarjev za otroke starši, ki imajo mesečne dohodke 600 dinarjev mesečno na družinskega člana. Drugi bodo dobili po 250 dinarjev pomoči. Računajo, da bodo izplačali pomoč za 30.000 novorojenčkov.

VZORNI VOZNIKI

Slovenska komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu je prejela v minulem letu 429 predlogov za podelitev plakete „vzorni voznik“. 107 predlogov so zavrnil. Največ „vzornih voznikov“ so imeli lani v postojnski in ajdovski občini. Letos so že desetič podelili Slovencem to priznanje. 2328 Slovencev se ponaša s tem odličjem.

PRAVO RAZMERJE

V večini tujih držav — razen v Italiji — sodijo, da je vrednost dinarja v razmerju do drugih valut realna. Glede na to, da je od devalvacije minilo le malo časa, je morda še prezgodaj za dolgoročne ocene o položaju dinarja v tujini. Kljub temu pa se lahko reče, da je položaj dinarja zunaj trden. To kaže predvsem züriški trg, ki je eden največjih na svetu in kot tak merilo za to ali ono valuto.

*

BATUJE — Ob stari kovačnici ob robu Vipave pri Batujah sta zrasli v zadnjih letih dve večji proizvodni hali. V prvi so začeli izdelovati lahke železne profile za gradbeništvo. V drugi pa uvajajo proizvodnjo priključnih strojev za kmetijstvo. Tako se klasična obrtniška proizvodnja preprostega kmetijskega orodja umika zahtevnejšim iz-

Pomilujemo uredniški odbor Dela, da ima tako malo razgledane so-delavce, kot je Stane Lenardič. Vsak, vsaj malo izobražen Slovenec — seveda v zamejstvu in zdomstvu, kajti v sedanji Sloveniji kaj takega ne moremo pričakovati — dobro ve, da izhaja v Clevelandu v ZDA še en slovenski dnevnik, ki se imenuje Ameriška domovina. Ta dnevnik ne izhaja šele 55 let kot Prosveta v Chicagu, temveč že 72 let!

Seveda, to za Delo ne velja nič, ker Ameriška domovina ne trobi v rog sedanjega režima v Jugoslaviji. Zato je treba ta list kratko malo zatajiti, pripihniti pa 55 let — zares nenavaden jubilej! — sedemnajst let mlajšega lista in ga proglasiti za edini slovenski dnevnik v ZDA.

Tudi nismo v ljubljanskem Delu lani nikjer zasledili, da bi se spomnil 80-letnice tednika Ameriški Slovenec, ki je od leta 1945, ko so novi oblastniki v Sloveniji zadušili Slovenski narod, sploh naš najstarejši slovenski časopis.

To so jubileji: 80 in 70 let! Ameriški Slovenec in Ameriška domovina so pravi in resnični pionirji slovenskega časnikarstva v Ameriki, pristni stebri slovenstva v izseljenstvu, toda domovina jih zavestno zataji, ker so krščansko usmerjeni. Le kaj naj od take domovine, ki brez sramu lažno prikazuje razmere v zdomstvu in skuša vse potegniti na kopito svoje lažne naprednosti, pričakujemo demokratični Slovenci izven meja sedanje komunistične Slovenije?

Katoliški glas, Gorica—Trst, 2. marca 1972, str. 2.

ASOCIACIJA IDEJ

Naj mi bravci ne zamerijo, da sem izbral ta na tujko naslonjen naslov. V razumljivem jeziku bi to pomenilo, da se ti ob neki misli utrne plaz drugih misli, ki jih je prva misel sprožila.

To se je meni zgodilo, ko sem našel v Primorskem dnevniku kmalu po zmagi Indije nad Pakistanom sliko z napisom: „Maščevanje zmagovavca. Poziv k pomiritvi v Vzhodnem Pakistanu še ni dosegel svojih ciljev. Pokoli se nadaljujejo, danes pa plačujejo s svojo krvjo tisti, ki so včeraj gospodarili ali pa sodelovali z oblastmi. Težko si je misliti, da si s takimi dejanji ljudstvo dela pravico.“

S pisanjem slovenskega tržaškega dnevnika se na splošno ne strinjam, saj vse dogodke tako med nami kot po svetu presoja skozi marksistična očala in v skladu s stališči italijanske komunistične partije. Tokrat pa sem dal Primorskemu dnevniku prav in se v celoti strinjam z njim.

Dogodek, ki ga je Primorski dnevnik komentiral, je šel skozi vse svetovno časopisje: pristaši Bangla deša so po vdaji pakistanske vojske dobili v roke štiri domačine, ki so s Pakistanci sodelovali pri zatiranju prebivavcev Vzhodne Bengalije. Najprej so jih vlekli po cestah, vanje pljuvali in jih pretepali. Nato so jih vojaki-zmagovavci pred očmi ljudstva, ki je ploskalo in med katerim so bili tudi otroci, z bodali prebadali do smrti. Vsakič, ko so mučitelji znova zasadili bodala v trpinčena telesa premagancev, je ljudstvo zagnalo krik odobravanja.

Tedaj se mi je porodila asociacija idej. Spomin mi je šel v junijske dni leta 1945, ko so bili vrnjeni slovenski protikomunistični borci iz Vetrinja zmagovitim partizanom v roke. V škofjeloškem gradu, pa v šentviških Škofovih zavodih, pa v Teharjih pri Celju in zlasti v Kočevskem Rogu so se tedaj dogajali enaki prizori. Zmagovavec si je dal nebrzdane duška nad bratom premagancem. Le ena razlika je bila tedaj: vse se je zgodilo naskrivaj. Ni bilo zraven nobenega fotografa, ki bi bil te grozotne prizore posnel, še manj pa ljudstva, da bi temu mučenju prisostvovalo.

Tudi nam se še danes upira misel, ki jo je prinesel Primorski dnevnik, da si je ljudstvo na ta način delalo pravico. Toda tako se je zgodilo in še danes so grobovi teh mučenih in pobitih premagancev uradno neznani. Toda osebno verujem, da vsi tisti, ki so dali nalog za ta pokol ali ga izvršili, v duši nimajo miru. Ni sreče tam, kjer je tekla nedolžna kri!

Katoliški glas, Gorica—Trst, 2. marca 1972, str. 2.

CELJE — Prva velika gramofonska plošča celjskega moškega zborra pod vodstvom prof. Egona Kuneja prinaša na kulturni trg svež izbor slovenskih narodnih pesmi. Zbor je posnel 18 narodnih naslednjih slovenskih skladateljev: Franceta Marolta, Cirila Preglja, Emila Adamiča, Ludvika Zepiča, Konrada Finka, Sama Vremšaka, Zdravka Švikaršiča, Bojana Adamiča, Petra Liparja in Slavka Mihelčiča. Izvedba je po tehnični plati skrbna in zanesljiva. Zbor prepeva že 23 let. Od leta 1969 je nosilec Gallusove plakete. Na vseh tekmovanjih, kjer je nastopal, je zasedel prva mesta.

CERKNICA — Slivnica je planina, ki se razprostira med Blokami in Cerknico. Njen vrh sega 1114 m visoko. Na Slivnici je sedaj le planinski dom, ki ima približno 50 postelj. Upravljajo ga z Rakeka. Planinski dom je oskrbovan vso zimo, vendar je večidel popolnoma prazen. Niti ene samcate smučarske vlečnice ni. Cesta na Slivnico pa je navadno vso zimo zaprta. Odgovorna podjetja ponovno ponavljajo, da nimajo denarja, da bi lahko izkoristili tako idealne možnosti za zimski šport.

COL — Svet krajevne skupnosti Col se je dogovoril z občino Ajdovščina, da bodo zgradili na Colu novo šolo. Sem se bodo vozili učenci z avtobusi iz Predmeje do Hrušice. Če bodo načrti napravljeni pravočasno, bodo začeli graditi šolo že letošnjo jesen.

ČRNA NA KOROŠKEM — Začela je obratovati nova vlečnica v Črni. Nova vlečnica je dolga 808 m, višinska razlika pa je 109 m. Na uro lahko prepelje čez 600 ljudi. V njeni neposredni bližini je urejenih 15 hektarov smučišč za srednje dobre smučarje.

DRAVOGRAD — Most čez Dravo v Dravogradu bodo izročili prometu septembra letos. Gradnja kljub zimi lepo napreduje. Delavci „Gradisa“ so poleg nosilnih stebrov zbetonirali tudi že več prečnih nosilcev. Novi most bo velika pridobitev. Odpravil bo ozko grlo na severni magistrali, kjer je promet čez sedanji most enosmeren, omejena pa je tudi nosilnost.

V Mladini (28. decembra 1971) sem prebral Pogovor s Cirilom in Jašo Zlobcem. V njem je znani slovenski književnik (Ciril Zlobec) rekel, da ne bi želel, da bi se njegov sin preveč vrgel v politiko, ker da iz nje ni več poti nazaj. Dejal je:

„To je še posebno težko pri nas, ker bi veljalo za sramotno, če bi šel bivši politik delat kaj drugega — kar je v drugih državah čisto normalno. Predsedniki vlad drugje grejo po izteku mandata nazaj v svoj poklic — za profesorje, advokate itd. — pri nas pa to ni navada. Tako je politik prisiljen ostati politik, delati kompromise in svinjarije (tudi proti svoji volji), ker je nesposoben, da bi kaj drugega počel.“

Vprašanje: Kako je potemtakem s toliko poudarjenim ustavnim členom o rotaciji?

P. S.: Tržaško „Delo“ mi bo v prihodnji številki gotovo zopet očitalo, da sem proti Jugoslaviji. Saj pri tem časopisu, kadar gre za partije, poznajo le en sam glagol: Jaz hvalim tebe, ti hvališ mene, oba hvaliva partijo. Kakor v začetku, tako zdaj in vekomaj. Amen.

Katoliški glas, Gorica—Trst, 2. marca 1972, str. 2.

iz tujih časopisov

Z izrezki iz nepristranskih tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši. Seveda pa odgovarjajo za točnost pisanja časopisi oziroma njih poročevalci. — Op. ured.

JUGOSLAVIJA SE BOJI ZA SVOJO BLOKOVNO NEVEZANOST

Pri komaj katerem neposredno neprizadetem sosedu Sredozemskega morja opazujejo naraščajočo in pojemajočo napetost na tem področju s podobnim neugodjem kot v Jugoslaviji. Tudi tu razumejo krizo okoli Malte, Pireja in Cipra kot poteze Sovjetske zveze in NATA v boju za oblast. Zemljepisni položaj, trenutne politične razmere in zgodovina Jugoslavije dajejo slutiti, da bo za to deželo vedno teže v tem boju velesil ostajati ob strani.

Pretehtano javno pojasnilo jugoslovanskega stališča je otežkočeno zaradi obveznosti, ki se je od septembra skrbno držé, da društvena občila javno ne kritizirajo Sovjetske zveze. Na noben način bi si ne pustili od Moskve očitati, da so enostransko prelomili zadevne dogovore, sklenjene ob obisku Brežnjeva v Beogradu. Javna stališča so zato bistveno bolj enostranska kot stvarne želje države in resnična mnenja domačih političnih opazovavcev.

Že 8. februarja je objavila Borba alarmantno novico, da je „v pogonu hkratna akcija vrhovnega poveljstva Atlantskega pakta, Grčije in Turčije, z namenom, da spremenijo Ciper v močno oporišče NATA“. Nikakor naj bi ne bil dogovor med Grčijo in Američani o uporabi pirskega pristanišča slučajen: „Če bi bilo dano šesti floti stalno oporišče v Grčiji, tedaj bi moglo to imeti usodne posledice za celoten bodoči razvoj v vzhodnem Sredozemskem morju... Resnične žrtve bi bile male dežele.“

Pravo skrb Borbe pa je mogoče dosti jasno razbrati iz naslednjih stavkov: „Dodatna oporišča šeste flote v Grčiji ne bi zmanjšala želja sovjetskega ladjevja o čem podobnem v Sredozemskem morju. To bi pa povečalo nevarnost za neodvisnost sosednjih dežel, predvsem Cipra, a prav tako drugih nevezanih držav.“

V naslednji analizi 20. februarja se je Borba spet lotila nelepih namerov Američanov: Ciper naj bi bil kot najbolj daleč na vzhodu ležeča točka „strateški ideal v načrtih NATA“: razdeljen naj bi bil med Turčijo

FRAM — Za novince, ki bodo v prihodnjem šolskem letu prvič začeli obiskovati osnovno šolo, bodo v osemletki v Framu odprli malo šolo. Imeli bodo dva oddelka. Tako bodo lahko vključili vanjo tudi novince iz podružnične šole v Planici. Z otvoritvijo male šole v Framu bo omogočen boljši šolski začetek tudi pohorskim otrokom.

ILIRSKA BISTRICA — V Ilirski Bistrici se sicer lahko pohvalijo z zelo ugodnimi gospodarskimi uspehi za lansko leto, vendar jih pestijo težave: v občini je zaposlen le vsak peti prebivavec. Lani sicer nobeno podjetje ni zaključilo poslovnega leta z izgubo. Osebnih dohodki so dobri. Samo 4 odstotki zaposlenih imajo manj kot 1000 dinarjev osebnih dohodkov na mesec. Povprečni osebni dohodek je bil lani 1600 dinarjev. To je celo nad republiškim povprečjem in marsikaterim razvitim krajem v Sloveniji.

IZOLA — Jadranski ribiči so lani nalovili 30.980 ton morskih rib ter tako za 900 ton preseglji rekordno leto 1960. Zato se je uvoz za industrijsko predelavo zmanjšal za 1000 ton. Najzaslužnejši za lanski rekord so slovenski ribiči. Čeprav pride nanje samo 12,6% jugoslovanskega ulova, so lani s 3900 tonami postavili svoj absolutni rekord.

JESENICE — V tem velikem železarskem središču imajo letos v gradnji okrog 300 družinskih stanovanj. Od teh bo letos, kot računajo, vseljivih 168. S tem bodo nekoliko omilili stanovanjsko stisko. Samo v železarni imajo več kot 500 prošenj za stanovanja. Letos se v tem železarskem središču vse bolj razvija tudi gradnja zasebnih hiš. Do konca lanskega leta je dobilo posojilo za gradnjo več kot 150 zasebnikov.

KAMNIK — Januarja je bila industrijska proizvodnja v kamniški občini za 11,0% večja kot leto prej. Proizvodnjo so najbolj povečali v „Menini“ in „Stolu“. Lanske ravnj pa niso dosegli v „Svilanitu“ in „Svitu“. Kamniški izvozniki so januarja izvozili za 667.000 dolarjev izdelkov. Največ je iztržila to-

in Grčijo. Svet naj bi bil sedaj priča „ofenzive NATA na široki fronti proti vzhodnemu Sredozemskemu morju“ in to „dela sedanjo krizo okrog Cipra za težjo in resnejšo kot vse prejšnje“.

V nekaterih točkah povzema Borba sovjetske razlage položaja, dodaja pa, da močni odpor Moskve tako proti „udaru na Ciper“ kot proti zasidravanju ameriškega ladjevja v Pireju slika resnost položaja: „Ta silni odpor, ki gre celo tako daleč, da grozi z nasprotnimi ukrepi, je mogoče razumeti, če upoštevamo stalno naraščajoče sovjetske želje glede Sredozemskega morja.“

Seveda so trenutno v Jugoslaviji daleč od tega, da bi morda spravevali, kaj naj bi imeli Sovjeti v Sredozemskem morju sploh iskati. To tudi ne bi k ničemur vodilo. Skrb Jugoslavije je, tako vedno znova radi pojasnjujejo, ne pustiti ene in druge velesile ali enega in drugega bloka blizu. Vsekakor postaja to vprašanje o Sredozemskem morju šele zares zapleteno.

Če opazujemo v Jugoslaviji zemljevid Sredozemskega morja, imamo na nasprotni zahodni obali Jadranskega morja članico NATA Italijo in desno na jugu članici NATA Grčijo in Turčijo. Če pregledamo petnajst držav ob obali Sredozemskega morja, pridemo do zaključka, da večina njih v dogledni bodočnosti ne prihaja v poštev kot partnerice Sovjetske zveze, bodisi da so sicer „socialistične“, a protisovjetsko usmerjene (kot Albanija), bodisi da so sicer v neki meri „socialistične“, a mohamedanske in odločno protikomunistične (kot Libija).

Sicer ne leži na pisalni mizi beograjske vlade, ki se zadnji čas spet Moskvi približuje — o tem marsikak diplomatski opazovavec prav nič ne dvomi — še nobena zadevna želja Sovjetske zveze. Kljub temu tukaj ne čutijo, kako Moskva obrača nanje oči s tihim očitanjem: „Od koga bomo vendar dobili na obalah Sredozemskega morja sedaj ali v bližnji prihodnosti kakšno oporišče?“

27. marca pričakujejo obisk sovjetskega obrambnega ministra Grečka, zmagovavca nad Čehoslovaško. Ali se bo ognil sredozemskemu vprašanju?

O tem vprašanju nočejo v Beogradu, posebno pa še v Dubrovniku, prav nič slišati. Beograjska Politika je 20. februarja ugotovila zaostrujočo se, pospešeno tekmo v Sredozemskem morju „brez gotovega izida, ne- prestano tekmo v bojni sili ladjevij in željo, vzpostaviti oporišča za ladjevja tam, kjer jih še nikdar prej ni bilo. Ta razvoj prinaša s seboj mnogo nevarnosti za vse obalne dežele Sredozemskega morja, pa tudi za našo, ker leži na posebno občutljivi točki.“

Beograd torej jasno prizna, da je njegova blokovna nevezanost ogrožena, če bo tekma med blokoma naraščala. Neprijetno je to, tako tu pravijo, da ima Zahod zelo veliko oporišč v Sredozemskem morju, Sovjetska zveza pa mnogo premalo, kot se ji zdi.

Sovjetska oporišča v Aleksandriji in Siriji — to v Beogradu dobro vedo — so posledica krize na Bližnjem vzhodu. V Beogradu se morajo bati dvojega: prvič, nenadne zaostritve, ker bi se tedaj še težje kot sicer odtegnili sovjetski zahtevi po socialističnem tovarištvu; drugič pa bi bil neugoden konec neprestane krize na Bližnjem vzhodu. V Beogradu vedo, da sedé Rusi v Egiptu in Siriji predvsem zato, da lahko tudi v Tiranskem morju in na gibraltarski poti dosti udobno operirajo in da bodo lahko v danem primeru Zahodno Evropo odrezali od njenih petrolejskih vrelcev. V primeru, da bi Kairo Sovjete iz Egipta odslovil, bi bila silna želja Rusov po trajnejšem, mogoče tudi miselno bližjem zavezniku, ki ima lastno obalo Sredozemskega morja, še močnejša kot prej.

V Beogradu se morajo bati tihe ureditve med zahodnimi Evropejci in Američani na eni strani in med Sovjeti na drugi na račun blokovno nevezane Jugoslavije. Za naslednje mesece računajo tukaj marsikateri opazovavci prej z zaostritvijo položaja okrog Sredozemskega morja. Tedaj bi bil predsednik Nixon konec maja pri svojem razgovoru v Moskvi soočen z vrsto nasilno uresničenih dejstev in z visokimi zahtevami.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 11. marca 1972.

varna usnja, ki komaj zmore naročila. Dober izvozni začetek pa sta zabeležila tudi „Titan“ in „Stol“.

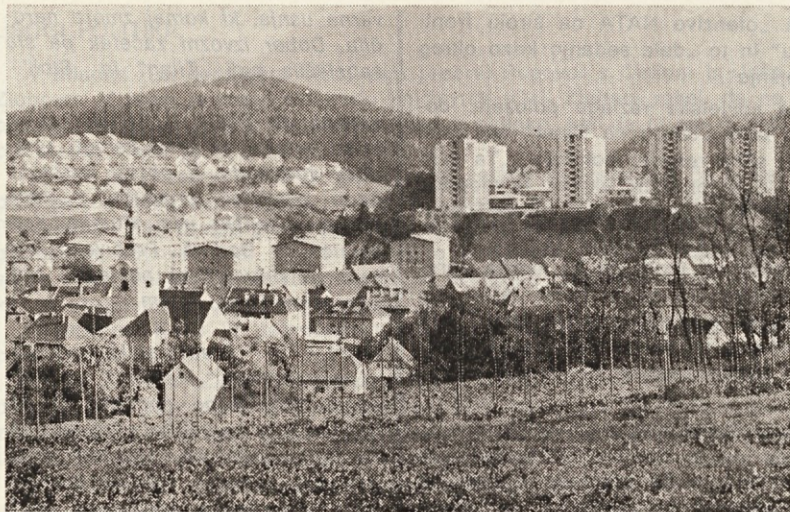
KANAL ob SOČI — Kanalci so si letos naložili za prvo nalogo zgraditev vodovoda. V okviru možnosti bodo izboljšali preskrbo z vodo tudi za okoliške vasi Morsko, Krestenice in Bodrež. Prebivavci teh vasi so pripravljene pomagati tudi s prostovoljnimi deli.

KOPER — Predstavniki madžarskega podjetja „Mašped“ so podpisali dolgoročno pogodbo o sodelovanju s koprskim pristaniščem. Po tej pogodbi bo „Mašped“ letos pripeljal najmanj 175.000 ton suhega tranzitnega tovora za Madžarsko. Vsako leto pa bodo to količino povečali najmanj za 20.000 ton. Tranzitni promet za Madžarsko prek koprškega pristanišča se bo tako letos povzpел na prvo mesto.

KOZJANSKO — Napredek počasi prodira v hribovite kraje na meji brežiške, krške in šmarske občine, ki nosijo pečat Kozjanskega. To pomeni, da imajo slabe ceste, da mladi zapuščajo rojstne vasi in si iščejo dela v mestih. Električno in vodo so si večinoma že napeljali. Med zadnjimi je zasvetila luč v Križah. Nanjo čaka še nekaj hiš v Osredku. Ljudje so žrtvovali veliko prostovoljnega dela. Sami so sekali kovanje in prispevali drogeve.

KRANJSKA GORA — Ta osrednji turistični center je letošnjo zimo dobil še en hotel. Na robu naselja ob cesti proti Vršiču so odprli hotel ljubljanskega podjetja „Lek“. V novem hotelu je 88 postelj. Po kakovosti je hotel B razreda. Ima tudi zaprto kopalnico. „Lek“ je vložil v hotel blizu 10 milijonov sredstev. Posluževali se ga bodo lahko tudi tuji gostje.

KRŠKO — Pri Krškem bodo zgradili prvo jugoslovansko nuklearno elektrarno. Gradbišče bodo začeli pripravljati že letos. Prihodnje leto bodo začeli gradnjo, leta 1977 pa naj bi elektrarna že obratovala. Neutemeljene so govorice, da bi bila ta elektrarna škodljiva za okolje. Strokovnjaki si na vso moč pri-

Ravne na Koroškem

zadevajo, da bi zagotovili varnost tega objekta.

LITIJA — Litijska „Lesna industrija“ bo letos prodala v tujino za poldrugi milijon dolarjev blaga. Izvoz bo letos za 25 odstotkov večji od lani. Polovico vseh izdelkov bodo prodali na območja s trdnimi valutami, polovico pa na Vzhod. Med največjimi odjemalci na Zahodu so: Danska, Italija, Avstrija in Zapadna Nemčija. Na Vzhodu pa so poleg Sovjetske zveze tudi Poljska in Vzhodna Nemčija. Zadnji čas prodajajo izdelke tudi v nekatere prekomorske dežele.

LJUBEČNA — V opekarnah „Ljubčana“ so pred dobrim mesecem začeli izdelovati klinkersko opeko z ornamentiko. Prvič v Sloveniji izdelujejo dva različna vzorca ornamentike. Kljub temu, da so novost uvedli šele pred kratkim, vlada na trgu za izdelke te vrste veliko zanimanje. Prvo serijo so v celoti prodali. Največ kupujejo to opeko za zunanja pročelja, kamine in stene v notranjosti. Cena je zelo ugodna. Zato v opekarni komaj zmorejo naročila.

LJUBLJANA — Ljubljana ima 30 odstotkov vseh zaposlenih Slovencev. V samem gospodarstvu pa jih je 27 odstotkov. Od 165.000 delavcev, zaposlenih v Ljubljani, jih dela v gospodarstvu 135.000, v dru-

gih dejavnostih pa jih je zaposlenih 30.000. V petih ljubljanskih občinah je zaposlenih kar 43 odstotkov žensk, na mestnem območju celo 46 odstotkov. Povpraševanje po novih delavcih je zelo veliko.

LJUBLJANA — Ljubljansko „Delo“ poroča o posebni konferenci, ki je bila v marcu v Beogradu, kjer so razpravljali o organiziranju delavcev, ki so na začasnem delu v tujini. Posebej so poudarili, naj organiziranje delavcev ne temelji na narodnosti, temveč na jugoslovanstvu in naj ima razredni (to je: komunistični) značaj. Če oblasti niso mogle svojim ljudem doma dati zaslужka in kruha, da so bili prisiljeni iti s trebuhom za kruhom, naj jih vsaj zunaj puste v miru uživati svobodo in naj jih ne posiljujejo z diktatorskim „socializmom“.

LJUBLJANA — Čeprav so z vladnim odlokom cene še vedno zamrznjene, so s 1. marcem občutno povišali takse za potne liste. Cena knjižice je ostala ista: 25 dinarjev, taksa za izdajo potnega lista pa stane namesto dosedaj 70 vnaprej kar 100 dinarjev; za podaljšanje potnega lista pa bo namesto 35 treba plačati 50 dinarjev takse.

LJUBLJANA — Na slavnostni akademiji v počastitev slovenskega kulturnega praznika, Prešernovega dne, so v ljubljanski Operi podelili letošnje Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada.

Prešernove nagrade so prejeli: Tone Kralj, Bogo Leskovic, Pia in Pino Mlakar, inž. arh. Marjan Mušič in Stana Severjeva.

MARIBOR — Obrat mariborske tovarne avtomobilov in motorjev na Tezmem je v januarju dosegel izredno ugodne izvozne dosežke. Izvozil je za 639.708 dolarjev proizvodov. Mesečni načrt izvoza je tako izpolnil 213 odstotno. Doslej je že izpolnil 21 odstotkov letnega izvoznega načrta.

MARIBOR — Radio Maribor je začel svoj spored poskusno oddajati tudi po novem UKV oddajniku. Postavili so ga na televizijskem stolpu na Pohorju. Z novim oddajnikom bo izboljšana slišnost radia Maribor v severovzhodni Sloveniji. Slišnost mariborskega radia se bo povečala tudi na srednjem valu.

MEŽICA — Mežiško planinsko društvo s svojimi več kot 1400 člani je lahko upravičeno ponosno na uspehe v preteklem letu. S prihranki društva in s prostovoljnimi delom članov so spravili pod streho nov planinski dom pod Raduhom. Dom je grajen v lepem, udomačenem alpskem slogu. Verjetno bo res eden najlepših v tej planinski pokrajini. Ko bo dom opremljen, bo v njem 25 postelj in 30 skupnih ležišč.

MURKA SOBOTA — Kmetje z ravninskih krajev v soboški občini povedo, da ne pomnijo tako množičnega pojava poljskih miši, ki povzročajo resno škodo na poljih, kot letos. Poljske miši najhujše oblegajo polja okrog Beltincev, Lipce, Gančan, Sebeborec, pa tudi marsikje drugod. Na tako razmnožitve te zalege je vplivala lanska suša. Poleg posevkov pšenice uničujejo miši tudi deteljšča.

NOVA GORICA — Lani so ceste na Goriškem terjale kar 35 človeških žrtev. Med njimi so bili štiri otroci. Smrtnih primerov je bilo za 20 odstotkov več kot leto prej. Hujše ranjenih je bilo 300 ljudi, laže pa 483. Skupna gmotna škoda je znašala 7.889.140 dolarjev ali za skoraj 15 odstotkov več kot lani. Največ prometnih nesreč je bilo v avgustu. 90 prometnih nesreč so

zakrivili vozniki zaradi prehitre vožnje, vinjenosti, prekratke varnostne razdalje in nepravilnega prehitavanja.

OREHOVCI — Že nekaj let je cesta Orehovci—Orehovski vrh, po kateri se lahko pride najprej v Zbigovce in Ivanjševce, v skrajno slabem stanju. Zdaj so cesto zaprli. Prebivavci Črešnjevcev in Zbigovcev so sklenili, da bodo cesto letošnjo pomlad dokončno uredili. Zemeljska dela bodo opravili s prostovoljnimi delom.

PODGRAD — V Podgradu pri Ilirski Bistrici se pripravljajo na gradnjo nove šole. Dosedanje šolsko poslopje nikakor ne ustreza novim potrebam pouka. V novi šoli bo poleg kabinetov, učilnic in telovadnice tudi prostor za vzgojno-varstveno ustanovo ter prostor za malo šolo. Graditi jo bodo začeli letos. Načrti so tudi že izdelani.

POSTOJNA — V Postojni vlada izredno zanimanje za nadaljevanje študija. Postojnska občina je po odstotku učencev, ki dosegajo strokovno izobrazbo, na prvem mestu v Sloveniji. V tej občini imajo tudi največji odstotek diplomantov z višjo in visoko šolo v Sloveniji. Na tisoč zaposlenih jih ima deset visoko ali višjo izobrazbo. V centru za izredno izobraževanje se šola 600 izrednih slušateljev.

PREČNA — Zemeljska dela za novo letališče v Prečni pri Novem mestu bodo letos v glavnem končana. Občina je odkupila zemljišče, plačala izdelavo načrtov za asfaltiranje vzletne steze, ki predvidevajo vzletanje in pristajanje tudi večjih letal. Občina se je tudi obvezala plačati asfaltiranje ceste do Novega mesta. Dve tretjini del in stroškov je že plačanih.

RAKIČAN — V Rakičanu pri Murški Soboti so odprli sodobno opremljen ginekološko-porodniški oddelek s 75 posteljami. Bolnico samo so začeli izboljševati že pred dvema letoma. Na ta način bo lahko tudi Pomurje sledilo pridobitvam nove medicine.

RAVNE na KOROŠKEM — V obratih železarne Ravne na Koroškem

je v drugi polovici februarja nad 700 delavcev prekinilo delo. Izplačani osebni dohodki, ki so bili za nekaj sto dinarjev nižji kot mesec poprej, pa so le povod in ne vzrok za stavko. V podjetju je pre malo zanimanja za težave delavcev. Izraženo je bilo tudi nezaupanje do nekaterih vodilnih v tovarni.

RAVNE na KOROŠKEM — Redka je dolina, ki ima kar 11 pevskih zborov, kot je to v občini Ravne. Na Ravnah poje moški pevski zbor društva upokoencev, na Prevaljah moški in mešani zbor društva upokoencev. Sestavljajo ga mladi pevci med 20 in 30 letom. Slede še trio, oktet in koroški vokalni kvintet. V Mežici in Črni imajo svoja moška zbora. V Koprivni imajo bratje Zdovci svoj kvintet. V Šantanelu in v Kotljah imajo tudi moška zbora. Vsi pojejo predvsem koroške in slovenske narodne pesmi.

SEŽANA — Lani so zabeležili samo na področju zavoda za pogozdovanje Krasa v Sežani 133 požarov. Skupna škoda je znašala nad 2 milijona dinarjev. Zgorelo je 630 hektarov gozdne površine in 1450 hektarov pašnikov.

SLOVENSKA BISTRICA — V občini Slovenska Bistrica so sklenili, da bodo zgradili mestno kopališče. Načrt predvideva zgraditev olimpijskega bazena, pokritega bazena, otroškega in športnega bazena za skakavce. Sklenili so, da bodo kopališče gradili postopoma. Veli-

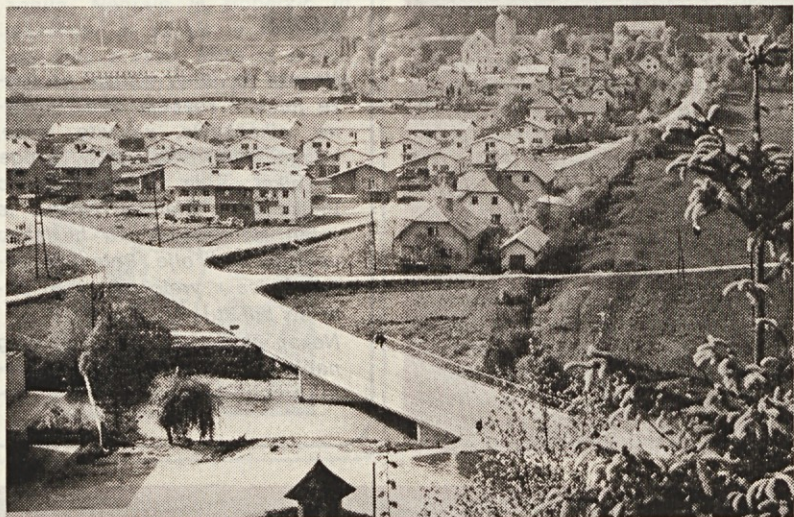
kih finančnih bremen naenkrat ne bi zmogli.

SV. LENART — Ceste v šentlenarški občini so znova v zelo slabem stanju. Ponekod so komaj še prevozne. Ugotavljajo, da ni mogoče nadoknaditi tistega, kar je bilo v nerednim vzdrževanjem cest v prejšnjih letih zamujeno. Zdaj skoraj ni ceste, ob kateri bi bili skopani jarki za odvod vode.

VRHNIKA — Na slovenski avtocesti Vrhnika—Postojna so tudi pozimi skoraj neprekinjeno delali, zlasti pri Verdu in Ravberkomandi. Na trasi je opravljenih dobrih 90 odstotkov vseh zemeljskih del. V kratkem bodo povsod začeli polagati zgornji ustroj. Stroški gradnje so do konca leta 1971 znašali 240 milijonov din. Avtocesta naj bi bila nared do novembra letos.

ŽALEC — V Žalcu so pripravili posvet sadjarjev iz vse Slovenije. Razpravljali so, kako pospešiti obnovo družbenih in zasebnih sadovnjakov. V minulem obdobju je slovensko sadjarstvo zelo nazadovalo. Sadovnjaki so majhni in tako obdelovavni stroški večji. Na trgu je močna konkurenca pridelovavcev sadja iz drugih republik, kjer obsegajo sadovnjaki tudi po tisoč ali več hektarov zemlje. V okolici Celja ali Maribora naj bi zgradili obrat za predelavo industrijskega sadja.

Prevalje

A
pril

KAJ VIDITE NA RISBI?

Vso levo stran risbe osvetljuje sonce, ki se lepo na smeh drži. Seveda, zima je mimo in vedno bolj prevladuje njegova moč. Pa vendar še ni nebo povsem jasno: oblak sega soncu prav do nosu in tudi razpeti dežnik opozarja na to, da je aprilovo vreme zelo muhasto.

Življenje je spet zaplalo tako bujno, da kar manjka prostora za vse, kar bi hotelo živeti in se gibati: škorca si že gradita svoj domek, metulj se spreletava okrog dežnika, zajec skaka čez pirhe. Tega pa res ne vem, zakaj tako radi rišejo ob pirhih zajce. Potem so tu rože: na levi take, ki jim ne vem imena — če v naravi sploh so take — potem raste pri tleh jetrniki, nad njim pa narcise.

Prav na desni stoji jagnje: zastava s križem, ki jo jagnje drži, in sij okrog glave nam povesta, da je to jagnje le podobna vstalega Jezusa. Judje so namreč vsako Veliko noč darovali jagnje v spomin na to, da jih je Mojzes izpeljal iz egiptovske sužnosti. Jezus je potem nastopil kot nova veliko-nočna žrtev: z daritvijo na križu nas je izpeljal iz sužnosti greha.

Prizgana sveča ob jagnjetu še poudarja, da je tukaj na poseben način navzoč Bog. Tudi v cerkvah prižigamo sveče s prav tem namenom.

E. KÄSTNER:

Pikica in Tonček

Odšli so. Pufi se je usedel na tlak in pustil, da ga je gospodična Roženkrančeva vlekla za sabo. „Že spet se sanki,“ je rekla vzgojiteljica in ga vzela v naročje. Zdaj je visel tam kakor ponesrečena torbica in neprijazno pomežikoval.

„Na kateri cesti stanuje Tonček? Si si zapomnila?“

„Topniška cesta, četrto nadstropje, desno,“ je rekla Pikica.

„Pa hišna številka?“

„180 deljeno s 5,“ je rekla Pikica.

„Zakaj si kar takoj ne zapomniš 36?“ je vprašala gospodična Roženkrančeva.

„Tako si laže zapomnim,“ je trdil otrok. „Berta pa je menda zavohala stvar; pravi, da vžigalice izginjajo, kakor da bi jih kdo jedel. Zmerom jih kupuje in nikdar jih ni. Upajmo, da ne bodo zadeve odkrili. Tudi Krevlov Bine je spet grozil. Deset mark zahteva, sicer da naju bo izdal. Če pove ravnatelj, gorje nama!“

Gospodična Roženkrančeva ni nič odgovorila. Prvič je bila po svoji naravi redkobesedna, drugič pa ji ta pogovor ni bil pogodu.

Šli sta ob reki, čez majhen že-

Janez je pobarval piche

Najprej je Janez narisal na sveže jajce z voskom črte — ravne, cikcakaste, valovite, križe, vijuge, trikotnike, srca, kroge in pike — in besede: Veselo Veliko noč!, Aleluja!, Kristus je vstal! Namesto voska bi lahko uporabil tudi olje. Potem je položil jajca v vrelo barvo. In pirhi so bili tu!

Nekaj jih je pobarval na drug način. Najprej jih je dal v vrelo barvo, kasneje pa je z no-

žičkom spraskal z lupine črte in besede in deteljice, marjetice, grozde in ptice.

Ene in druge je potem z mastnim papirjem pomazal, da so se lepo svetili.

lezen most, potem po Ribiškem nasisu, zavili na Kraljevo cesto in okrog vogala, pa sta bili na Topniški cesti.

„Zelo stara, grda hiša,“ je pripomnila pestunja. „Glej, da se vrneš živa.“

Pikica se je zasmejala, vzela Pufija v naročje in vprašala: „Kje se dobiva potem?“

„Ob šestih pridi pome k Sodčku.“

„Boste tam spet plesali s svojim ženinom? Pozdravite ga! In mnogo zabave pri plesu!“

Potem sta se ločili. Gospodična Roženkrančeva je šla plesat, Pikica pa je stopila v tujo hišo. Pufi je cvilil, najbrž mu hiša ni bila všeč.

Tonček je stanoval v četrtem nadstropju.

„Lepo, da si me prišla obiskat,“ je rekel.

Pozdravila sta se in kar obstala na pragu. Tonček je imel velik, moder predpasnik na sebi.

„To je Pufi,“ je povedala Pikica. „Me veseli,“ je rekel Tonček in pobožal malega dakeljčka. In spet sta stala drug ob drugem in molčala.

„No, zdaj pa stopimo noter!“ je rekla Pikica nazadnje. Tedaj sta se zasmejala in Tonček je stopil na-

prej. Peljal jo je v kuhinjo. „Ravno kuham,“ je rekel.

„Ti da kuhaš?“ je vprašala in kar ni mogla zapreti ust.

„Kajpak,“ je rekel Tonček. „Kaj pa naj storim? Moja mama je vendar že zelo dolgo bolna, pa kuham jaz, ko pridem iz šole. Saj ne gre, da bi za lakoto umrla.“

„Prosim, nikar se ne daj motiti!“ je rekla Pikica, posadila Pufija na tla, slekla plašč in odložila klobuk. „Kar lepo dalje kuhaj! Gledala bom. Kaj pa bo danes za kosilo?“ „Krompir v krljih,“ je rekel, vzela cunjo in stopil k štedilniku. Na njem je stal lonec, Tonček je dvignil pokrovko, pobodel z vilicami krompirje, zadovoljno pokimal in rekel: „A zdaj se je že precej popravila.“

„Kdo?“ je vprašala Pikica.

„Moja mama. Jutri, je rekla, jutri bo že za nekaj ur vstala. In čez teden dni bo mogoče že spet delala. Postrežnica je, veš.“

„Tako?“ je rekla Pikica. „Moja mama prav nič ne dela. Trenutno ima migreno.“

Tonček je vzela dve jajci, ju ubil ob loncu, izpraznil lupine ter jih vrgel v zaboj za premoč, prilil nekaj vode v lonec, vzela škarnicelj, vsula nekaj belega na jajci in vodo, (Nadaljevanje na 3. str. ovitka)

Marjetka je okrasila hišo

Marjetka je pomagala mami pri čiščenju stanovanja. Vse sta znosila na sonce: pohištvo, posteljnino in obleke. Potem sta brisali, iztepali, žehkali.

Kasneje sta pripravili velikonočni žegen. Treba je bilo zamesti testo za potice, skuhati gnjat, oprati hren. Skupaj sta tudi pripravili jerbas in vanj položili lep platnen prt. Potem sta nesli žegen k blagoslovu.

Pa tudi na rože ni Marjetka pozabila. Nabrala je trobentic in zvončkov in narcis in vse skupaj dala v vazo. Mizo je pregnila z velikim prtom, nanj pa položila ta šopek.

UČIMO SE O BOGU

BOG JE VSEMOGOČEN, KER LAHKO NAREDI VSE, KAR HOČE.

Ali je kdo od ljudi vsemogočen? Ali Bog lahko naredi štirioglat krog? Ne, tega ne more, ker štirioglat krog je neumnost, neumnosti pa Bog ne more narediti.

● Nariši v sredi trikotnik, ki naj predstavlja Boga. Od tega trikotnika naj gredo žarki v vse smeri. Mednje pa nariši tisto, kar je Bog v veselju ustvaril: Zemljo, Sonce, Luno, ozvezdja, posamezne zvezde, planete.

BOG JE USMILJEN: GREŠNIKA POTRPEŽLJIVO ČAKA, DA SE ODVRNE OD GREHA, IN KO TO STORI, MU VSE GREHE ODPUSTI.

Ali poznaš Jezusovo priliko o izgubljenem sinu? S čim je izgubljeni sin grešil? Kako se je skesal? Kaj je storil oče?

● Nariši kakšen prizor iz prilike o izgubljenem sinu! Zmoli molitev, kjer prosiš Boga, naj ti odpusti grehe! Nariši spovednico!

BOG JE NESKONČNO POLN: V NJEM SO VSE LEPE LASTNOSTI BREZ OMEJITVE.

Kakšne lepe lastnosti in darove imamo ljudje? kateri človek ima nekaterih teh lastnosti posebno veliko? (Mati ljubezni, znanstvenik znanja, vojak poguma, bolnik potrpljenja...)

● Nariši v sredi trikotnik, vanj zapiši besedo BOG! Okrog nariši žarke, mednje pa napiši in nariši božje lastnosti, npr. večer (AŽ), usmiljen (srce), potrpežljiv (ura), vseveden (oko), pravičen (meč), zvest (mavrica)...

„No, sestra, kako je danes z našim pacientom?“

„Fantazira.“

„To je pa slabo znamenje.“

„Ko ste včeraj, gospod doktor, šli od njega, je rekel: ‚Kaj je ta popolni idiot zdaj proč?‘ To so bile njegove zadnje pametne besede.“

o

Pri snemanju filma bi moral neki igralec pri določenem prizoru nepremično stati in gledati, kako bi metavec nožev metal nože tik ob njegovem telesu v za njim stoječo leseno steno. Ne brez razloga vznemirjen je vprašal režiserja:

„Kaj pa, če pri metanju zgreši?“

„Saj res,“ je odgovoril režiser, „počakajmo s tem prizorom rajši za na konec snemanja.“

o

Tudi ko bi moški žensko razumel, tega ne bi mogel verjeti.

o

„Jurja stavim, da ne veš, po kaj sem prišel.“

„Po denar na pòsodo.“

„Ne. Stavo si izgubil. Jurja sem!“

o

„Pravijo, da je Tomaž hipohonder. Kaj je to?“

„To je človek, ki se ne počuti dobro, če se ne počuti slabo.“

1. DEJANJE

„Vi ne morete biti posebno dober rokodelec. Včeraj sem vas po telefonu poklicala zaradi popravila, danes ste pa že tukaj.“

o

Žena lekarnarju: „Napišite, prosim, razločno na obe steklenici, katera je za mojega moža in katera za konja. Ne bi rada, da bi se prav sedaj, ob času žetve, konju kaj zgodilo.“

o

Žena možu, ki pomiva posodo: „Edvard, že dalj časa opažam, da potrebuješ zamenjave. Od jutri ti prepuščam kuho.“

o

„Barva in oblika čevljev nista važni,“ je rekla visoka plavalaska prodajavcu, „a pete morajo biti nizke.“

„Zraven česa jih boste nosili?“

„Zraven majhnega, debelega poslovodja.“

o

Vodnik je vodil skupino turistov po berlinskem muzeju. Razlagal je:

„Tale mumija je stara tri tisoč dvesto let. Verjetno jo je videl celo Mojzes.“

Mlada žena se je obrnila k svojemu možu:

„Janez, ali misliš, da je bil Mojzes res kdaj v Berlinu?“

2. DEJANJE

Profesor kemije, po rodu Škot, je vrgel med šolsko uro novce v neko kislino in vprašal:

„Ali se bo kovanec raztopil v tej kislini ali ne?“

„Ne bo se,“ je takoj odgovoril eden od učencev.

„Pravilno. Zakaj se ne bo?“

„Ker bi ga sicer vi ne vrgli vanjo.“

o

„Veš, katera žival se mi najbolj smili?“

„Katera?“

„Moj. Vso zimo mora preživeti v kopalnih hlačah, vse poletje pa v kožuhih.“

o

„Gospodična, vso noč se mi je sanjalo, da sem se poročil z najlepšim dekletom na svetu.“

„In sva bila srečna?“

o

Študent je prišel za semestralne počitnice domov. Mati je našla na plašču listek s številko od zastavljalnice.

„Kaj pa pomeni ta listek s številko na plašču?“ ga je vprašala.

„Bil sem v gledališču,“ se je fant brž znašel, „pa sem dal plašč v garderobo.“

„Kakšna predstava pa je bila?“ je vprašala mati, ko je našla listek s številko tudi na hlačah.

3. DEJANJE

TURISTIČNI VODIČ: „ZIDOVI TE GA GRADU SO IZ 14. STOLETJA, RAZEN TISTEGA VODNJAKA, KI GA ŠE GRADIJO. KO BO GOTOV, BO IZ 16. STOLETJA.“

NAPIS: Konec septembra 1940. leta je bila na tem mestu velika protidraginjska antifašistična demonstracija delovnih ljudi bivše občine Ježica pod vodstvom članov KPJ. Obč. kom. ZKS, Lj.-Bežigrad 1959.

PRIPIS: Še pomnite, tovariši?

VEČERNJI LIST: VPRAŠANJE DRUŽBENIH RAZLIK JE VPRAŠANJE, KI ZASLUŽI POZORNOST VSEH FAKTORJEV IN VSEH FORUMOV.

Pripis: Nedvomno. Zato pa tudi vsi faktorji in vsi forumi veliko govorijo o teh razlikah, ki pa jih je zato tudi čedalje več.

„POL KRANJSKE KLOBASE, GOŠPA. PA ŠE MALO PASULJA DAJTE ZRAVEN, DA NE BO KDO MISLIL, DA SEM NACIONALIST.“

Socialne razlike pri nas se zmanjšujejo, ker delavci odhajajo v tujino.

ZAKAJ NE NASTOPIMO TAKO ODLUČNO IN OSTRO PROTI TISTIM, KI SO KRIVI ZA NESTABILNOST GEN IN DINARJA, KOT SMO NASTOPILI PROTI POLITIKOM?

● Proti tistim politikom smo lahko nastopili, ker so bili v manjšini, slabi gospodarji so pa v večini!

TUDI DOLGOVI SO NAŠE BOGASTVO, KI RASTE IZ DNEVA V DAN.

Gospod Kovač je dobil z občine pisanje, naj jim sporoči datum svojega rojstva. Sédel je in jim pisal: „V zvezi z vašim dopisom SoB 345/72 sem rojen 4. VIII. 1936...“

EDINA REŠITEV STARIH PROBLEMOV SO NOVI PROBLEMI.

Hotel Orel v Mariboru ni znan samo po svojih uslugah, temveč tudi po svojih natakarih. Eden od njih, Maks, je prejšnji ponedeljek postregel gostu s kurjo obaro. Gost se je pozanimal, kje v obari je kura. Maks pa nazaj: „Deset let že serviram srbski pasulj, pa še nikoli noben Srb ni ležal v njem!“

EVA NIKDAR NI ZAGROZILA ADAMU, DA SE BO VRNILA K MATERI.

„Samo uvožena zdravila bi vam lahko pomagala, mamica, a bi jih morali sami plačati.“

„O, to pa ne, svoje prihranke hranim za pogreb!“

„V FINANCIRANJU ŠOLSTVA SO SE PA SPET POKAZALE TEŽAVE.“ „ZAKAJ ‚SPET‘? JIH MORDA ŽE KDAJ NI BILO?“

„Prinesite mi govejo juho in govedino s paradižnikovo omako.“

„Kako, da znate na pamet naš jedilni list, gospod?“

„Na pamet? Saj ga berem s prta!“

PRAVIJO: KDOR ČAKA, PRIČAKA. KAJ ČAKATE VI?

● Jaz čakam, da govorniki naredijo pavzo in pride mojih pet minut.

● Čakam, da še nekateri dogradijo vile in vikende ter nabavijo drage avtomobile itn., da bomo potem sprejeli predpis, ki bo bogatim preprečil bogatenje in prilaščanje družbenega premoženja z dolgoročnimi krediti.

VEČERNJE NOVOSTI: PRAV TAKO V LENARŠKI OBČINI ŠE VEDNO NI REŠENA KADROVSKA ZASEDBA NA OSNOVNIH ŠOLAH. NA VIŠJI STOPNJI JE OD 51 ZAPOSLENIH UČITELJEV KAR 84% BREZ PREDPISANE IZOBRAZBE... V PRIHODNJE BO POTREBNO ŽE V OSNOVNI ŠOLI USMERJATI MLADE V UČITELJSKI POKLIC, SAJ BODO LE TISTI UČITELJI, KI

SO SAMI ZRASLI V TEJ SREDINI, LAHKO USPEŠNO SO DELOVALI V UČNOVZGOJNEM PROCESU.

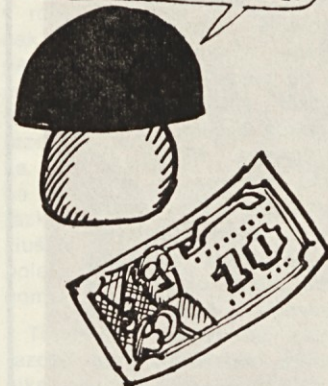
● Tako je! Le učitelji, ki zrastejo v sredini, v kateri ima od 51 omejenih potrebno izobrazbo samo deveterica, bodo lahko uspešno sodelovali v učno-vzgojnem procesu.

IZ MNOGIH STOLČKOV BI LAHKO SESTAVILI ZATOŽNO KLOP.

KLEPET

TI NISI JUR, AMPAK REVA!

Po Pavlihi

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1,50 avstrijskega šilinga (ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševavca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševavca, naj pošlje v pisnu v denarju ali v mednarodnih poštah kupnih pristojbino za dvoje pisem v tujino.

● **JANKOVIČ**, 17 ur Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, je zaprišežen prevajavec in piše tudi razne prošnje. Pišite mu!

● **Sodnijsko pooblaščen prevajavec** za slovenski in srbskohrvatski jezik MILAN ZAGORC prevaja vse vrste dokumentov in listin. 4000 Düsseldorf-Gerresheim, Nymphenburgstr. 27, telefon 28 31 43.

● **PREVAJAM** slovenske, srbohrvaške in madžarske dokumente v nemščino, jih overjam, pišem prošnje in dajem informacije. Dipl.-Ing. VIKTOR v. NEGRO, 5 Köln 80, Gerh.-Hauptmann-Straße 31/II. Sodno zaprišeženi tolmač. Tel. 68 54 73.

● **PREVAJAVSKA PISARNA V MÜNCHNU** vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi — dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● **SLOVENSKI, HRVAŠKI IN SRBSKI EKSPRES-PREVODI**, sodno overovljeni: sodni prevajavec in tolmač MILENA GRATZA, 8 München 50, Menzingerstraße 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajska postaja linije 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Höcherstraße) ali 75 (Eversbuscherstr.).

● **V SLUŽBO SPREJME** razno hotelsko osebje uprava hotelov „Bled“

in „Daniela“ v Rimu, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, Italia. Ponudbe z življenjepisom pošljite na gornji naslov. Plače nič nižje kot v Nemčiji.

● **HIŠO** s 3 prostori (62 m²) za obrt v pritličju, kuhinjo, sanitarijami; 3 sobami (62 m²) v prvem nadstropju in 3 sobami v podstrešju z vrtom in garažo ob hiši, v mestu, prodam (30 milijonov). Ana Acman, Šoštanj, Koroska 16.

● **VIPAVC JOŽE**, Export-Import, 7 Stuttgart 1, Böblinger Straße 164, Nemčija, telefon 60-43-62, vam solidno postreže in vam nudi PFAFF šivalne in likalne stroje, KAISER pletilne stroje, LESCHA betonske mešalnike na električni, bencinski in dizlov pogon, EISELE krožne žage za kovine, stroje in naprave za gradbeno stroko za velike in male obrate. Pošiljamo na zaželene naslove.

● **JODE — JOŽE DEBELAK**, eksportno podjetje, München, Marsstr. 15 (pri glavnem kolodvoru) prodaja in pošilja v vse države: motorne kosilnice, traktorje, vinogradniške škropilnice, vse kmetijske stroje in rezervne dele, betonske mešalce in samokolnice, mesarski pribor (Dick), motorne žage, stroje za predelovanje lesa, televizijske in radio aparate, magnetofone, hladilnike in pralne stroje, šivalne in pletilne stroje in vse ostale stroje za hišo in obrt.

DRUŽBA SV. MOHORJA V CELOVCU

VIKTRINGER RING 26, A-9020 KLAGENFURT (AUSTRIA)

Vam priporoča naslednjo knjigo:

● DRUŽINSKO SVETO PISMO

Velike črke, da morejo knjigo brati tudi tisti, ki slabše vidijo. Opombe k besedilu so nove. Napisal jih je prof. dr. Ivan Rupnik, ki je zadnja leta študiral na Biblični visoki šoli v Jeruzalemu. — Moderne misli ob robu. — Črno-bele slike iz Jezusovega življenja — po znamenitih Zgodbah sv. pisma (Lampe-Krek); veliki format knjige; lepa vezava v platno, trde platnice z zlatim napisom, krasila naj bi sleherno našo knjižnico.

Ob 120-letnici Mohorjeve družbe in 110-letnici tiskarne ter 20-letnici obnovljene tiskarne (po drugi svetovni vojni) Vam Mohorjeva družba nudi to najlepšo in za vse katoličane najpomembnejšo knjigo po izredno ugodni ceni šil. 80.—.

Neznani gost iz sobe 354

KRIMINALKA ZA TA MESEC

Na pariškem letališču je pristalo 22. marca ob 9.18 uri letalo družbe BEA iz Londona. Iz letala je med drugimi stopil tudi moški srednjih let, ki je imel s seboj aktovko z raznimi listinami. V hotel Admiral je prispel ob 9.44. Dobil je sobo 354 in se takoj odpeljal z dvigalom navzgor, da bi se preoblekel. Po telefonu je še naročil vratarju, naj mu v sobo prinesejo viski.

Ob 10.03 je pritekel natak, ki je bil nesel gostu v sobo 354 viski, k ravnatelju hotela in mu povedal, da leži ta umorjen poleg svoje postelje.

Preiskovalna komisija je prišla ob 10.33 in ugotovila zločin. Neznanec je bil umorjen z nožem v srce. Manjkali so tudi vsi količkaj vredni predmeti in osebni dokumenti. Prav tako je zgnila aktovka z listinami.

Vodja preiskovalne komisije je zaslišal hotelsko osebje.

Najprej je izprašal vratarja. Ta je povedal, kdaj je tujec prišel in da je telefonično naro-

čil v sobo viski. Odnese ga mu je bil natak Abramov.

Na vrsto za zaslišanje je prišel hotelski sluga. Šestdesetletni Jean je bil že štirideset let v hotelu v službi. Povedal je, da je mimogrede opazil neznanega gosta, tudi ga je videl pogovarjati se z vratarjem. Več ni vedel.

Telefonistka je povedala, da je gosta nekdo klical po telefonu. Ni pa vedela dodati drugega, kot da je gost domnevno govoril rusko.

Potem je komisar zaslišal sedemindvajsetletnega uslužbenca pri dvigalu Orsona. Ta je bil v tem hotelu v službi približno mesec dni. Njegove izjave so se povsem ujemale z vratarjevimi. Kriminalistični komisar je slučajno pogledal na njegovo ročno uro. Očitno je obstala. Kazala je 10.53.

Komisar je potem zaslišal natak. Ta je bil že pet let tukaj uslužben. Tudi njegova izpoved se je natančno ujemala z vratarjevo. Tudi na njegovo uro je komisar kolikor moč ne-

opazno pogledal. Kazala je 11.59.

Končno je morala k zaslišanju še sobarica, ki je bila Alžirka. Ona je res že včeraj pospravila sobo 354 za nekim gostom iz Palestine. Vendar ni v njej ničesar posebnega opazila. Tudi ni vedela, kdo bo danes sobo najel. O vsem ostalem ni vedela ničesar.

„Tako,“ je zaključil komisar zasliševanje in dejal proti svogemu asistentu: „Kaj se vam zdi?“

„Trd oreh,“ je menil asistent.

„Mislite? Zdi se mi, da niti ne. Poslušajte,“ se je obrnil komisar k policaju, „tako mi aretirajte...“

Koga je dal komisar aretirati in na osnovi česa? Odgovor drugič.

(Odgovor v prihodnji številki).

REŠITEV PREJŠNJE DETEKTIVKE: Zajec je aretiral knjigovodja. Ta je imel obvezano levo nogo, palico, na katero se je opiral, je imel pa v desni. Ko bi se mu na levi nogi res kaj zgodilo, bi se moral opirati na palico, ki bi jo imel v levici. Nogo si je bržčas obvezal samo zato, da bi speljal detektive v misel, da ni mogel z ukradenim denarjem teči.

PIKICA IN TONČEK

(Nadaljevanje s 37. strani)

potem pa z majhnim žvrkljem žvrkljal vse skupaj. „O, ti strela, ti,“ je zavpil, „sprijelo se bo v žmuklje!“

Pufi je stopil k zaboju in preiskoval jajčne lupine.

„Zakaj si vsul sladkorja v lonec?“ je vprašalo dekletce.

„To je bila vendar moka,“ je odgovoril Tonček. „Mešana jajca delam in, če dodam malo moke in vode, so porcije pač večje.“

Pikica je prikimala. „Koliko soli pa natrosiš na krompir?“ je vprašala Pikica. „Celo kilo ali samo pol?“

Tonček se je glasno zasmel. „Mnogo, mnogo manj!“ je rekel. „To bi bilo vendar neužitno. Samo nekaj ščepecev kajpada.“

„Kajpada,“ je rekla Pikica in gledala, kako dela. Vzel je kozico, dal vanjo margarine in postavil kozico nad drugi plinski plamen, potem je stresel zžvrkljani jajci v kozico, da je kar zasikalo. „Ne pozabi soliti, Tonček!“ si je ukazal sam sebi, vzel ščepec soli ter jo potresel po rumeni juhi, ki je plavala v kozici. Ko se je začela peči, jo je z žlico premešal. Cvrčalo je prikupno.

„Zato torej se jim pravi mešana jajca,“ je reklo dekletce.

„Zdaj še ti malo mešaj,“ je za-

prosil Tonček ter ji potisnil žlico v roko in Pikica je mešala. Tonček je vzel lonec s krompirjem, ga prijel z dvema volnenima cunjama za oba ročaja in odliil vrelo vodo v lijak pri vodovodu. Nato je razdelil krompirje na dva krožnika. „Pri krompirju v krljih je treba salabolsko paziti, sicer se ti razkuha,“ je rekel. A Pikica ni poslušala. Mešala je, da jo je roka bolela. Pufi se je šel medtem nogomet z jajčnimi lupinami.

Tonček je zaprl plinsko pipico, razdelil jajci pošteno na oba krožnika, si umil roke in odložil predpasnik.

(Dalje prihodnjič)

NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE:

NAŠA LUČ

Viktringer Ring 26
A-9020 Klagenfurt, Austria

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI:

DIREKTOR slovenskih dušnih pastirjev v zdomstvu:

Msgr. Ignacij Kunstelj, Via della Sagrestia 17, I-00120 Città del Vaticano. (Tel. 6382-3924).

ANGLIJA

Franc Bergant, Offley Road 62, London S. W. 9. (Tel. 01-735-66-55).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.
Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein.
Anton Miklavčič, Kappellengasse 15, 9800 Spittal/Drau.
(Tel. 0-47-62/3-34-62).
P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams.
„Korotan“, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 04/23-39-10).
Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle.
(Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75 Paris 20. (Tel. 636-80-68).
Franjo Pavalec, 7 rue Gutenberg, 75 Paris 15°. (Tel. 577-69-93).
Stanislav Kavalár, Presbytère Ste. Barbe, Méricourt-Mines, rue de
Lens, 62 Méricourt-sous-Lens.
Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57 Aumetz.
Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57 Merlebach.
P. Jakob Vučina, 6 rue de France, 06 Nice.

ITALIJA

Slovenski dušnopastirski urad, Via dei Colli 8, 00198 Roma.
(Telefon 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Telefon 0811 — 53 64 53).
Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 — 32 84 10).
Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Schonfeldstr. 36. (Tel. 02141 — 29 13 05).
Lojze Škraba, 42 Oberhausen-Sterkrade, Oskarstr. 29. (Tel. 02132 — 6 26 76).
Ludvik Rot, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 — 24 38 89).
Slovenski župnijski urad, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 — 61 02 92).
Jože Cimerman, 68 Mannheim, A 4, 2. (Tel. 0621 — 2 85 00).
Ciril Turk, 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36. (Tel. 0711 — 38 21 74).
Janez Demšar, 741 Reutlingen, Mittelstätterstr. 91/0.
Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneggstr. 13.
Feliks Grm, 807 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2.
P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 0811 — 98 19 90).
Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Telefon 0811 — 53 64 53).
Tine Vrečar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 0811 — 53 64 53).
Dr. Štefan Steiner, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Tel. 0311 — 7 85 30 91 do 93).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVEDSKA

Jože Flis, Djurgardsvägen 32, 633 50 Eskilstuna. (Tel. 016/11 — 31 54).

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Kapuzinerheim, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Osebni tel. 051-50-44-15. Hišni tel. 051-50-24-22).